

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

”Hämärästä aamunkoittoon”

Poikkihallinnollisen yhteistyön pilottiprojekti nuorten kulttuuripalvelujen
kehittämiseksi Maskussa

Maarit Lindström

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön
koulutusohjelma (210 op)
Toukokuu 2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Maarit Lindström	Sivumäärä 43 ja 3 liitettä
Työn nimi: ”Hämärästä aamunkoittoon”: Poikkihallinnollisen yhteistyön pilottiprojekti nuorten kulttuuripalvelujen kehittämiseksi Maskussa	
Ohjaava(t) opettaja(t) Tarja Nyman	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Maskun vapaa-aikapalvelut / Jyrki Kangas	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli lisätä nuorten kulttuuritarjontaa Maskun kunnassa. Yhtenä keinona lisätä nuorten kulttuuria on kehittää yhteistyötä kulttuuritoimen ja kirjaston kanssa. Yhteistyön ensimmäisenä hankkeena syntyi yläkoululaisille suunnattu tapahtuma ”Hämärästä aamunkoittoon”. Tapahtuma oli onnistunut kokonaisuus, jossa yhteistyön voima tuli näkyviin. Nuoret saivat elämyksiä ja järjestäjät uutta intoa uusien tapahtumien kehittämiseen.</p> <p>Kulttuurityön kehittämisen yhtenä tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen ja sitä kautta voimaantumisen lisääminen. Erityisenä kohderyhmänä ovat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Kaikki ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotka estävät nuorta syrjäytymästä, ovat tärkeitä.</p> <p>”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtumaa dokumentoidaan ja analysoidaan toimintatutkimuksellisella otteella. Lisäksi käytetään haastattelua ja havainnointia.</p> <p>Opinnäytetyö palvelee kehittämistyötä kuvaamalla nopeasti käynnistyneen poikkihallinnollisen yhteistyön pilottihankkeen ja on sellaisenaan hyödyllinen Maskun kunnan kulttuurityön ja yhteistyön kehittämiseksi edelleen. Käytännön toimintoja ja yhteisiä tulevaisuuden suunnitelmia on kirjattu ylös. Uudet yhteiset työmuodot ovat helposti sovellettavissa myös muihin kuntiin.</p>	
Asiasanat syrjäytyminen, yhteistyö, kulttuuripalvelut, yhteisöllisyys, hyvinvointi, ennaltaehkäisy	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Maarit Lindström	Number of Pages 43 and 3 appendices
Title "Hämärästä aamunkoittoon": A pilot project of youth cultural services cross-functional cooperation development in Masku municipality	
Supervisor(s) Tarja Nyman	
Subscriber and/or Mentor Recreation services of municipality of Masku / Jyrki Kangas	
Abstract <p>The main goal of the study was to increase cultural services among young people in municipality of Masku. One way to add cultural activities among youth is to develop co-operation between culture and library organisations within the municipality. The first result of the cooperation was an event, "Hämärästä aamunkoittoon", which was targeted for youth of age 13-15 years. The event was successful set of activities, where the power of cooperation showed its strength. Young participants got exciting experiences and organisers new enthusiasm to arrange new similar events.</p> <p>One goal of the improvement of the cultural work is to improve the wellbeing of young people, and this way to improve the empowerment of the youth. One particular target group of this are youngsters that are in a risk to exclude socially. All preventive measures are important that reduce this exclusion.</p> <p>The "Hämärästä aamunkoittoon" -event is documented and analysed in methods and style borrowed from action research. In addition interviews and perception are used to extract information.</p> <p>This study describes and documents the cross-functional cooperation pilot project, and as such serves well the improvement and development work of cultural work and (cross-functional) cooperation activities of Masku municipality. Practical actions and shared future plans have been listed. New shared ways of working are easily applicable in other municipalities as well.</p>	
Keywords social exclusion, cooperation, cultural services, communality, wellbeing, prevention	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 KULTTUURIN JA NUORISOTYÖN RAJAPINNAT	7
2.1 Kulttuuri	7
2.2 Kulttuurillinen nuorisotyö	9
2.3 Kulttuurityön merkitys nuorille	10
2.4 Kulttuurin keinot syrjäytymisen ehkäisyssä	10
2.5 Nuorten kulttuuriharrastukset	12
3 NUORISO-, KULTTUURI- JA KIRJASTOTOIMEN YHTEISTYÖ	14
3.1 Vertailu kulttuuriasioiden hoidosta Maskussa ja Nousiaisissa	14
3.2 Kirjasto ja nuorisotila saman katon alla	15
3.3 Kirjasto näyttely- ja tapahtumapaikkana	16
4 MASKUN KUNNAN KULTTUURITARJONTA NUORILLE	17
4.1 Maskun kunnan yleinen esittely	17
4.2 Kunnan kulttuuripalvelut	19
5 KULTTUURIN TARJONNAN KEHITTÄMISEN PROJEKTI ”HÄMÄRÄSTÄ AAMUNKOITTOON”	21
5.1 Tavoitteet	21
5.2 Valmistautuminen	22
5.3 Nuoria kiinnostavan ohjelman suunnittelu ja valinta	24
5.3.1 Kirjailijavierailu	24
5.3.2 Elokuva urheilutalolla	24
5.3.3 Yö kirjastossa	25
5.4 Tapahtuman arviointi	31
5.4.1 Osallistujien palaute	32
5.4.2 Järjestäjien palaute	33
6 KEHITTÄMISTYÖN JATKAMINEN MASKUN KUNNASSA	34
6.1 Kirjaston ja kulttuurin ideapalaveri	34
6.2.1 Täydentyvä vuosikello, suunnitelma kesä - syksy 2011	35
6.1.2 SWOT	37
6.2 Ideoita tulevaisuuteen	38
7 LOPUKSI	40
LÄHTEET	41
LIITTEET	44

1 JOHDANTO

Vuoden 2009 alusta Askaisten ja Lemun kunnat liittyivät Maskun kuntaan. Vapaa-aikapalvelujen yksikköön tuli yhteensä neljä työntekijää, vanhasta Maskusta vapaa-aikatoimenpäällikkö ja liikuntatoimenohjaaja, Askaisista vapaa-ajanohjaaja ja minä vapaa-aikasihteri Lemusta. Olin melkein 20 vuotta hoitanut Lemun kunnan nuorisoliikunta- ja kulttuuriasiat. Kuntaliitoksen yhteydessä tehtäviä jaettiin, kuitenkin niin, että kaikki tekivät edelleen ”vähän kaikkea”. Työyksikkömme on melko pieni ja meistä kaksi oli hoitanut ennen kaikkia vapaa-aikatoimeen kuuluvia tehtäviä ja olisimmekin halunneet, että tehtävät olisi jaettu noudattaen vanhoja kuntarajoja. Päättäjät ja esimiehet halusivat kuitenkin, että päävastuualueet kirjataan, jotta jokainen voisi paremmin keskittyä yhteen alueeseen. Minulle tuli kulttuuri, joka on alue, jota olen työurani aikana vähiten hoitanut ja johon minulle ei ole koulutustakaan. Halusin kuitenkin uusia haasteita ja kulttuuri kiinnosti. Lisäksi kulttuuriasioiden hoito niin Lemussa, Askaisissa kuin Maskussakin oli jäänyt liikunta- ja nuorisotyön varjoon. Nyt näin mahdollisuuden kehittää Maskun kulttuuria ja siinä erityisesti nuorten palveluja sekä yhteistyötä.

Opinnäytetyön tilaajana on Maskun vapaa-aikapalvelut ja työni on työelämän kehittämistehtävä. Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia, miten nuorten kulttuuripalvelujen tarjontaa Maskun kunnassa voidaan laajentaa ja parantaa. Kehittämistyön tavoitteena on suunnitella, toteuttaa ja kehittää uusia toimintatapoja, joilla voidaan lisätä yhteistyötä eri hallintokuntien välillä. Tässä vaiheessa keskitytään erityisesti kirjastotoimen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Osana opinnäytetyötäni toteutettiin kirjastotoimen kanssa yhteinen tapahtuma ”Hämärästä aamunkoittoon”, jota dokumentoin ja analysoin toimintatutkimuksellisella otteella siten, että pääpaino on kehitystyöllä. Tapahtuman pohjalta kehitetään uusia työmuotoja ja toteutetaan myös samaa konseptiä muissa Maskun kirjastoissa.

Nuorten kulttuuritarjonnan lisäämistä voidaan perustella mm. nuorten hyvinvoinnin parantamisella, joka puolestaan vähentää syrjäytymistä. Yhteiskunnalle koituvien taloudellisten säästöjen lisäksi syrjäytymisen ehkäisemisellä on rahallisia arvoja suunnattomasti suurempi arvo syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Sen lisäksi kult-

tuuriharrastukset ovat nuorille tärkeitä sellaisenaan, kuten mikä tahansa muu harrastus. Näitä perusteluja käsittelen työssäni tarkemmin myöhemmin. Niihin vedoten pyrin saamaan Maskun kunnan kulttuurin arvostuksen nousuun ja saada sitä kautta enemmän resursseja kulttuurityöhön.

Opinnäytetyön tietoperustassa selvitän kulttuuria käsitteenä ja siihen liittyen nuorten vapaa-ajankäyttöä. Kerron erilaisista mahdollisuuksista ja käytännöistä miten kirjaston ja kulttuurin sekä nuorison yhteistyötä on olemassa ja miten sitä voidaan tehdä. Kartoitan mitä kulttuuritoimen palveluja Maskun kunnassa on tällä hetkellä nuorille tarjolla. Lisäksi vertailen Maskun palveluja yhteen naapurikuntaan tekemällä kyselyn kulttuuriasioita hoitavalle viranhaltijalle. Kyselyn ensisijaisena tavoitteena on saada vertailutietoa siitä, miten Maskun kulttuuritoimea on hoidettu. Toissijaisena tavoitteena on löytää toisissa kunnissa käytettyjä toimintamalleja, joita voitaisiin soveltaa myös Maskussa.

Toiminnallisessa osassa käyn läpi kirjastotoimen kanssa yhteistyössä tehdyn ”hämärästä aamunkoittoon” tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen. Nykyisin yhä useammin nuoret kuluttavat vapaa-aikaansa mm. katselemalla televisiota tai kuluttamalla aikaansa internetissä. Nuorten kirjaston käyttö on vähentynyt ja siksi on alettu kehittää erilaisia elämyksellisiä kirjaston käytön muotoja. Monissa kirjastoissa on alakoululaisille järjestetty yökirjastoja. Näiden tapahtumien hyvien kokemusten perusteella päätimme järjestää jotain vastaavaa myös yläkouluikäisille. Tavoitteena oli tehdä kirjastoa tutuksi erityisesti niille yläkouluikäisille, jotka eivät aikaisemmin ole kirjastoa käyttäneet. Kunnianhimoisena tavoitteena oli saada erityisesti myös syrjäytyneet nuoret mukaan, mutta käytännön syistä päädyimme tarjoamaan tapahtumaa yleisesti kaikille. Osallistujien joukossa oli kuitenkin monia, joille ainakin Lemun kirjasto oli aivan uusi paikka.

Tapahtuma on esimerkki poikkihallinnollisesta yhteistyöstä sekä siitä, mitä kulttuurinen nuorisotyö voi Maskussa olla. Olen itse tapahtuman yksi pääjärjestäjistä ja varsin osallistuva. Sidosryhminä ovat Maskun vapaa-aikatoimi, kunnan lapset ja nuoriso sekä kirjasto. Toimin tapahtumassa myös havainnoijana, kuten muutkin ohjaajat. Kokemusten pohjalta jatkamme yhteistyön kehittämistä. Tämän ja vastaavien tapahtumien kehittämiseen sovellamme toimintatutkimuksen spiraalimallia, jossa toiminnasta

saatujen kokemuksien ja palautteen perusteella seuraavan ”suoritteen” toteutusta parannetaan jokaisella syklillä (Heikkinen 2008, 81). Vuoden 2011 kesäksi ja syksyksi suunnittelemme täydentyvää vuosikelloa, jonka avulla tiivistämme entisestään yhteistyötä ja kehitämme jo olemassa olevia tapahtumia, pidämme ne elossa ja ideoimme uusia.

Nuorten palautetta toiminnoistamme tulee kuunnella koko ajan. Hämärästä aamunkoittoon tapahtumasta päätimme kerätä kirjallista palautetta, joka kaikessa lyhykäisyydessäänkin antaa suuntaa toiminnan kehittämiseksi. Lisäksi nuorten kanssa toimiessa pitää kuulostella ja keskustella siitä mitä halutaan ja joskus vaan kokeilla miten juttu toimii.

2 KULTTUURIN JA NUORISOTYÖN RAJAPINNAT

Nuorisotyö perustuu nuorten vapaaehtoisuuteen, jonka vuoksi sen on oltava nuorille mielenkiintoista ja houkuttelevaa. Kulttuurinen nuorisotyö on iso osa nuorisotyötä ja monelle nuorelle se on ”se juttu”. Miksi sitten tehdään nuorisotyötä? ”Nuorisotyö on pääsääntöisesti ennaltaehkäisevää, koska se ylläpitää ongelmattomuutta lisäämällä nuorten mahdollisuuksia ja elämänhallinnan edellytyksiä” (Cederlöf 1998, 11). Kysyttäessä nuorilta miksi he harrastavat kulttuuria, suurimmiksi syiksi mainittiin ilo, elämykset ja onnistumiset, myös yhteisöllisyys ystävineen olivat tärkeitä syitä (nuorisobarometri, 39). Nuorten kulttuuriharrastusten järjestäminen on siis osa nuorisotyötä.

2.1 Kulttuuri

Kulttuuri sana tulee alun perin latinasta ja tarkoittaa viljelyä. Nykyisin kulttuuri sanan merkitys on laajentunut ja sen piiriin kuuluu monenlaisia ilmiöitä, se on läsnä kaikkialla. (Kauhanen 2002, 11 – 13.)

Tyttäreni sanoi, että ”kulttuuri on tylsää”. Tästä lausahduksesta sain idean kysellä hieman laajemminkin, miten lapset ja nuoret käsittävät kulttuurin. Onko kulttuuri käsit-

teenä nuorilla niin vieras asia vai eivätkö he vain osaa yhdistää sitä jokapäiväisiin asioihin. Halusin myös tehdä kirjaston ja kulttuurin yhteistyötä tunnetuksi. Turku 2011 kulttuuripääkaupungin avajaisten yhteydessä pyysimme Lemun lähikirjaston hoitajan kanssa päiväkotien ja koulujen lapsia kuvaamaan ja kirjoittamaan ajatuksiaan kulttuurista. Kuvallisia töitä tuli kirjasto täyteen ja kirjallisia tuotoksiakin oli kerätty jonkin verran. Erityisesti esikoululaisten ajatukset kulttuurista olivat hauskoja ja liittyivät siihen käsitykseen, että kulttuuri on jotain hienoa, isoa ja kaukaista. ”Professori” ja ”Yliopisto” sekä ”Pariisi” olivat esimerkkejä sanoista, jotka esikoululaisten mielestä kuvaavat kulttuuria. Vanhemmat lapset olivat jo ymmärtäneet perinteisemmän kulttuurikäsitteen, eli mainittuina olivat teatteri, musiikki, kuvataide jne. Kulttuuri on kuitenkin monelle nuorellekin melko kaukainen käsite, eivätkä he ymmärrä, että vaikkapa elokuvissa käynti on kulttuuripalveluiden käyttöä. Kulttuurista puhuminen ja tiedottaminen on siis tärkeää, jotta ymmärrettäisiin mitä kaikkea se voi olla.

Mielestäni kulttuurin arvostus ei ole kansan keskuudessa kovin korkea ja siitä säästettäisiin, jos pakko on jostain säästää. Moni kansalainen käyttäisi kulttuuriin rahat ennemmin terveydenhoitoon ja jopa nuoriso- ja liikuntasektoreille. Kulttuurin ennaltaehkäiseviä vaikutuksia esim. psyykkiseen terveyteen ei välttämättä nähdä. Toisaalta esim. kirjaston käytön maksuttomuutta laman aikana osataan suuresti arvostaa. On myös tutkimuksia, joissa kansalaiset pitävät kulttuuripalveluja peruspalveluina ja joista ei haluta tinkiä. Akavan erityisalojen teettämän tutkimuksen mukaan kolme neljästä katsoo, että hyvin toimivat kulttuuripalvelut lisäävät kansalaisten hyvinvointia. (kansalaisten käsitykset kulttuuripalveluista 2011.) On siis olemassa niitä, jotka ymmärtävät kulttuurin arvon ja niitä, jotka eivät.

Henkisen hyvinvoinnin ymmärtämiseksi on vielä tehtävä paljon töitä, jotta päästään samalle arvostustasolle esim. fyysisen hyvinvoinnin kanssa. Onko meillä näyttöä kulttuurin hyvistä vaikutuksista vai onko se vain itse arvoisesti tärkeää? Nuorisobarometrin (2009) mukaan enemmistö nuorista on sitä mieltä, että taiteesta ei tarvitse olla hyötyä. Ilo, elämykset ja onnistumiset ovat monelle nuorelle luovan toiminnan tärkeimpiä syitä. Edellä mainitut tuntemukset taas kasvattavat nuoren itsetuntemusta ja tätä kautta heistä tulee aktiivisia ja onnellisia aikuisia. Kirjaston ja kulttuurin yhteistyön avulla saamme enemmän tarjottua nuorille näitä onnistumisen kokemuksia. Po-

sitiiviset kokemukset taas lisäävät nuorten rohkeutta kohdata ongelmia ja taitoa selvitä niistä.

2.2 Kulttuurillinen nuorisotyö

Kulttuurinen nuorisotyö on nimenomaan yhdessä toimimista ja kokemista. Siihen liittyvät sosiaaliset taidot, esimerkiksi vuorovaikutus, keskustelu, kuuntelu, ongelmanratkaisu sekä niihin liittyen yhteisölliset taidot kuten osallistuminen ja vaikuttaminen (Lintumäki 2005, 5).

Kulttuurinen nuorisotyö on mainittu myös uudessa nuorisotyölaissa ja näin ollen sillä on merkitystä kunnissa tehtävälle nuorisotyölle. 1.3.2006 voimaantullessa nuorisolaissa mainitaan, että kunnan nuorisotyöhön ja politiikkaan kuuluu muun muassa kulttuurinen nuorisotoiminta. (Nuorisolaki 72/2006, § 7.) Lakikin siis edellyttää, että kunnissa toteutetaan kulttuurista nuorisotyötä. Kuntien kulttuuritoiminnasta on myös yleinen laki vuodelta 1981 (1045/80). Lain tarkoituksena oli luoda kuntien kulttuuritoiminnasta vastaava luottamushenkilöorganisaatio viranhaltijoihin.

Nuori Kulttuuri ohjelma on yksi kulttuurisen nuorisotyön muoto, jolla voidaan rohkaita, kannustaa ja innostaa nuoria kulttuurisiin harrastuksiin asuinpaikasta, koulutuksesta, etnisestä, kielellisestä tai sosio-ekonomisesta taustasta riippumatta. Se kannustaa ja tukee lasten ja nuorten monipuolista harrastamista kulttuurin eri aloilla. Nuori Kulttuuri toimikunnalla on visio, että vuonna 2020 jokaisen kunnan nuorisotyön kiinteänä osana olisi kulttuurinen nuorisotyö. (Nuori Kulttuuri sivusto, viitattu 23.1.2011.) Mielestäni kulttuurinen nuorisotyö on kiinteä osa nuorisotyötä ja myös osa kirjastotyötä.

Voiko liikuntaa kutsua liikunnalliseksi kulttuuriksi? Vilja-Tuulia Huotarinen kirjoittaa Lukufiilis lehdessä, ”että urheilu ei ole taidetta, vaan urheilua. Hän perustelee näkemystään sillä, että taiteessa ei ole sääntöjä, eikä se perustu suorituksille ja taiteessa ei aina riitä, että tekee oikein, vaan pitäisikin tehdä väärin”. Olen samaa mieltä Huotarisen kanssa, jos puhutaan kilpaurheilusta, mutta kun liikutaan harrastusmielessä ja fyysisen kunnon lisäksi mieli voi hyvin, eikö voida puhua kulttuurisesta liikunnasta?

Voidaanhan liikuntasuorituksista ottaa valokuvia ja piirtää liikunnasta tai kirjoittaa eli silloin voi urheilusta tehdä taidetta, kuten Huotarinenkin toteaa.

2.3 Kulttuurityön merkitys nuorille

”Nuoria hoputetaan opiskelemaan nopeammin ja siirtymään aikaisemmin työelämään, mutta jääkö heille tarpeeksi aikaa aistia ja tuntea asioita?” kysyy Olli Saarela Asemanlapset lehdessä. Hänen mielestään nuorilla pitäisi olla mahdollisuus myös ”älylliseen löhöämiseen”. (Liljeström, 2010.) Nämä ns. kunnan nuoret voivat väsyä jatkuvaan suorittamiseen ja jos harrastuksetkin vaativat tuloksia, pitää pärjätä esim. jossain urheilulajissa ja sen vuoksi pitää harjoitella viisi kertaa viikossa. Murrosikä on juuri se ikä, jolloin voi iskeä väsymys jatkuvaan suorittamiseen ja nuori voi pahimassa tapauksessa lopettaa kaiken ”kunnollisen” ja lähteä ”syrjäytymisen polulle”. Väittäisin, että tässä kohtaa kulttuurinen nuorisotyö voi sopia monellekin suorittamiseen väsyneelle nuorelle ja sen kautta saada taas voimia jaksaa esim. koulussa. Tässä kohdin on hyvä muistaa myös kulttuurin ja kirjaston yhteistyö. Yhteistyöllä ja vaikkapa kirjan avulla nuori voidaan saada kiinnostumaan ihan uudesta harrastuksesta. Kulttuurityö on perusnuorisotyön yksi väline ja viime aikoina sen merkitys on entisestään kasvanut.

2.4 Kulttuurin keinot syrjäytymisen ehkäisyssä

Arviot 15–24 -vuotiaiden syrjäytymisvaarassa olevien määrästä vaihtelevat 14 000 nuoresta 100 000 nuoreen (Nuorista Suomessa 2010, 28). Syrjäytyneiksi nuoriksi määriteltyyn ryhmään kuuluvat mm. vaille koulutuspaikkaa jääneet työttömät. On tärkeää ottaa huomioon myös ne hieman nuoremmat nuoret, joilla ei tunnu olevan mitään tekemistä ja jotka eivät ole kiinnostuneet oikein mistään. Koulunkäyntikin tuottaa näille nuorille usein vaikeuksia. Mitä varhaisemmassa vaiheessa nuoren elämän riskitekijöihin päästään puuttumaan, sen helpompaa on saada hyviä tuloksia. Vielä parempi vaihtoehto on saada nuori mukaan esim. kulttuuriharrastukseen ennen kuin mitään ongelmia nuorella on ilmennytkään. Opetusministeriön laskelmien mukaan syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle 1.2 miljoonaa euroa (Taloussanomien

18.4.2011). Kannattaisiko yhteiskunnan panostaa vielä enemmän ennaltaehkäisevään työhön?

Vuoden 2011 alussa voimaan astunut nuorisolaki velvoittaa kunnat etsimään palveluiden ulkopuolelle jääviä nuoria. Jokaisessa kunnassa tulee olla ammattilaisten verkosto, jonka tehtävänä on hoitaa alle 29-vuotiaiden hyvinvointia. (Nuorisolaki 2011 HE 1/ 2010.) Monissa kunnissa lain vaatima velvoite on hoidettu kuntien yhteistyöllä, koska pienemmillä kunnilla ei ole ollut rahaa palkata omaa työntekijää etsivään nuorisotyöhön. Yhden työntekijän voi kuitenkin joskus olla vaikea hallita monen kunnan yhteistä työkenttää. Jo tämänkin vuoksi yhteistyö kuntien muiden ammattilaisten kanssa on hyvin tärkeää. Kirjastolla ja kulttuurilla on tässäkin kohtaa tärkeä rooli. Kirjastosta voi esimerkiksi saada tietoa opiskelumahdollisuuksista ja samalla löytää itselleen mielenkiintoisen harrastuksen vaikka näyttelyn kautta.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelmassa on kolme pääkohtaa, joista yksi on syrjäytymisen ehkäisy. Ohjelmassa on mainittu, etteivät liian korkeat palvelumaksut saa olla este osallistumiselle esim. iltapäivätoimintaan, joka ehkäisee osaltaan syrjäytymistä ja tarjoaa varhaista tukea sitä tarvitseville. Erityisesti on nostettu esille liikunnan ja kulttuurin järjestöjen yhteistyö kunnan koordinoimana. (Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma 2007–2011.) Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjelmassa ”taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia 2010–2014” on myös huomioitu syrjäytymisen ehkäisy kulttuurin keinoin. Ohjelman toimenpide kohdassa 15 sanotaan seuraavaa:

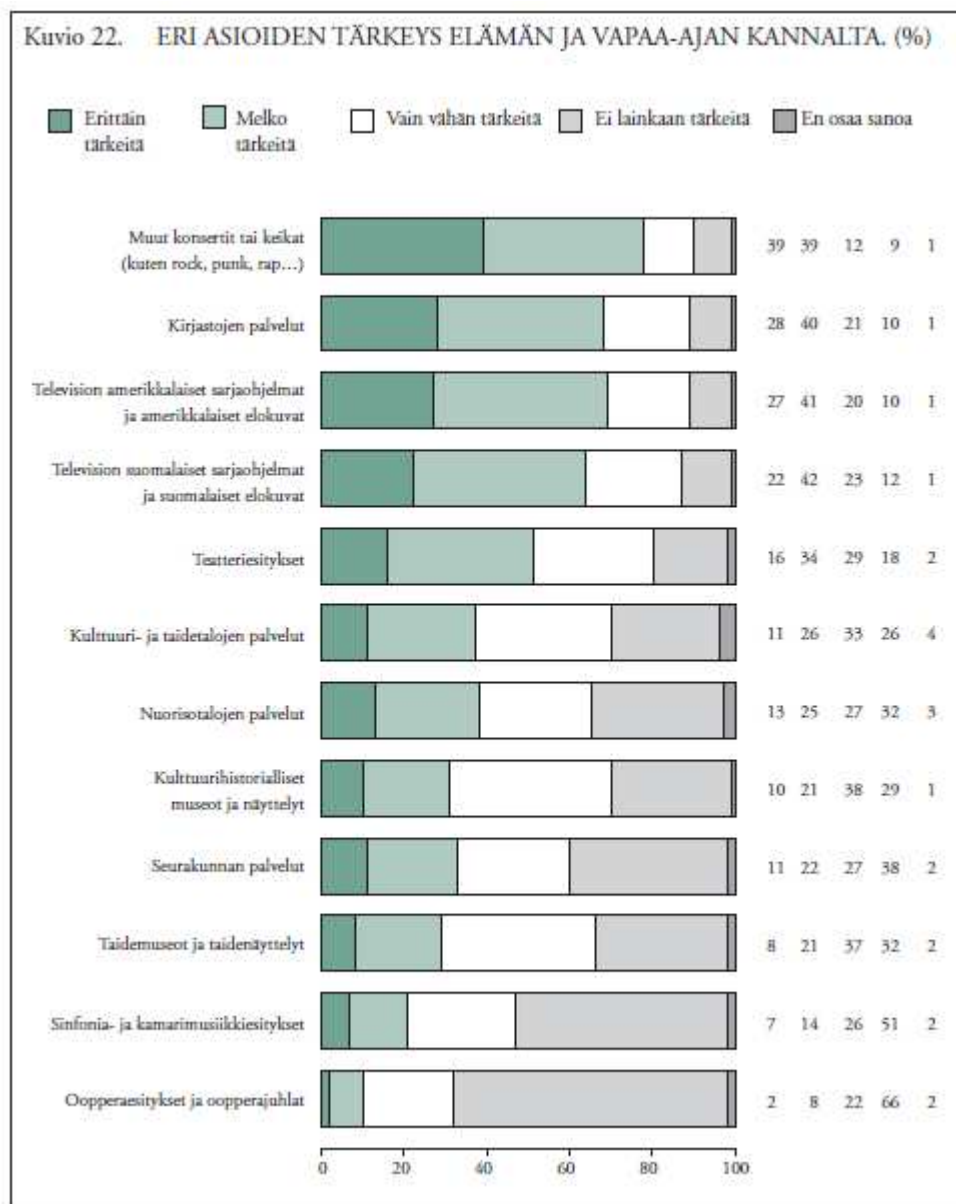
”Kulttuuritoimintaa ja taidelähtöisiä menetelmiä integroidaan osaksi lastensuojelua, nuoriso- ja sosiaalityötä. Menetelmiä hyödynnetään ja kehitetään syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä osallisuuden lisäämiseksi”.
(Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia vuosille 2010–2014.)

Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnalla on tärkeä rooli, kun kasvatetaan tasapainoisia, luovia, avoimia ja pitkäjänteisiä ihmisiä. Nuoret voivat esim. teatteriharrastuksen avulla oppia tulemaan toimeen eri-ikäisten ihmisten kanssa ja onnistuttuaan roolisuorituksessaan itsetunto voi huomasti parantua. Varsinkin murrosiässä kulttuuriharrastuksessa toimiminen voi hyvin auttaa nuorta selviytymään vaikean iän yli.

Erityisiä ryhmiä ja projekteja voidaan myös vetää jo syrjäytymisen tielle joutuneille nuorille. Tällöin saadaan myös selvempiä tuloksia aikaiseksi, kun voidaan osoittaa työn vaikutus. Moniammatillinen yhteistyö esim. koulun, nuorisotoimen ja sosiaalitoimen kanssa on usein perusteltua, jotta oikeasti apua tarvitsevat nuoret saadaan mukaan toimintaan.

2.5 Nuorten kulttuuriharrastukset

Kulttuuripalvelujen käyttö on 15–29 -vuotiaiden kohdalla kasvanut vuosina 1999–2009 (nuorisobarometri 2009, 63). Ilahduttavaa on, että popkonserttien ja rockkeikkojen lisäksi klassisen musiikin esitykset sekä teatteri kiinnostaa entistä enemmän nuorisoa. Television amerikkalaisten sarjaohjelmien suosio ei ole kasvanut, mikä on mielestäni hyvä asia. Internetissä ”oleskelu” ja elokuvien tuijottelu ovat enemmän passiivista kulttuurin kuluttamista. Toisaalta facebookissa kirjoittelu voi lisätä vaikka kirjoittamisen taitoja tai siellä voi luoda kontakteja uusiin kulttuuriryhmiin, joten se voi olla alusta uudelle kulttuuriharrastukselle. Tietokonepelit voivat myös kehittää luovuutta, esimerkkinä Sims-peli, jossa luodaan yhteisöjä ja niihin asukkaita. Jotkut elokuvatkin ovat hyviä ja antavat paljon sisältöä elämään. Tulisiko nuoren pystyä valitsemaan itselleen kulttuuritarjonnasta laadukkaimmat vai pitäisikö tarjoajien jo pystyä karsimaan huonoimmat jutut pois? Ainakin nuoren kannattaisi pyrkiä monipuolistaamaan harrastustensa määrää.



Kuvio 1. Eri asioiden tärkeys nuorille elämän ja vapaa-ajan kannalta % (Nuorisobarometri 2009, taulukko 22, s.60).

Yllä oleva taulukko kertoo erilaisten kulttuuripalveluiden tärkeyden nuorille. Huomioitavaa on, että kirjaston palvelut sijoittuvat taulukossa hyvin korkealle. Myös nuorisotalot mainitaan tässä yhteydessä melko tärkeänä. Yhteistyölle kulttuurin, kirjaston ja nuorisokansan kanssa löytyy perustelu tämänkin taulukon pohjalta. Lisäksi on hyvä huomioida, että kirjasto ja nuorisotalot ovat ei-kaupallisia palveluja. Niiden käyttö on kaikille mahdollista, riippumatta tulotasosta.

3 NUORISO-, KULTTUURI- JA KIRJASTOTOIMEN YHTEISTYÖ

Perinteisesti varsinkin pienissä kunnissa, kulttuurin ja kirjaston yhteistyö on hyvin läheistä. Monessa alle 10.000 asukkaan kunnassa on yhdistetty kulttuurin ja kirjastovirkailijan toimi tai virka. Esimerkiksi Maskun lähikunnissa Nousiaisissa ja Mynämäessä kirjastonhoitajan työtehtäviin kuuluu kunnan kulttuuriasioiden hoito. Monissa kunnissa myös yhteistyö vapaa-aikapalvelujen kanssa on tiivistä. Useimmissa Suomen kunnissa kulttuuri asioista päättävät vapaa-aikalautakunnat samassa nuoriso- ja liikunta-asioiden kanssa tai esim. sivistys- tai koulutuslautakunnat, joiden toimialaan kuuluvat lisäksi koulutkin.

3.1 Vertailu kulttuuriasioiden hoidosta Maskussa ja Nousiaisissa

Maskun naapurikunnassa Nousiaisissa, joka on asukasluvultaan puolet pienempi kunta kuin Masku, kulttuuritoimen budjetti on vuonna 2011 26.000 euroa palkkakuluneen. Maskussa budjetti on 110.000 euroa ja siihen sisältyy esim. kokonaan minun palkkani, vaikka teen myös nuoriso- ja liikuntatyötä. Budjetit eivät siis ole täysin vertailukelpoisia, eivätkä myöskään prosentuaaliset työajat. Arvioni mukaan kokonaistyöajastani kuluu kulttuuriasioiden hoitoon n. 25 %. Nousiaisten kirjasto- kulttuurivirkailijan laskennallinen työaika on myös 25 % kulttuurille. Lisäksi kulttuuriasioita hoitaa heillä myös toinen kirjastovirkailija 5 % ja sivistystoimenjohtaja käyttää kulttuurihallintoon 10 % työ-ajastaan. Maskussa vapaa-aikatoimenpäällikkö hoitaa kulttuuritoiminnan hallinnon eli arvioisin hänen työaikansa olevan kulttuurille n. 25 % luokkaa. Molemmissa kunnissa kulttuurille käytetty panos on suunnilleen sama. Musiikkioppilaitoksissa Maskussa opiskelee hieman enemmän nuoria kuin Nousiaisissa. Nousiaisissa tätä menoerää ei ole edes budjetoitu kulttuurille eli kunnan rahallista panostusta kulttuurille on kaiken kaikkiaan vaikea verrata. (Kaunonen 2011.)

Nousiaisissa kirjasto-kulttuuritoimi tekevät saman katon alla ollessaan hyvinkin läheistä yhteistyötä. Nuorille mainostetaan kirjaston näyttelyjä mm. luokkakäyntien yhteydessä ja jokaiselle ikäryhmälle pyritään vuoden aikana järjestämään jotain toi-

mintaa. Nuorisotoimen kanssa ei kirjasto-kulttuuritoimella ole Nousiaisissa käytännön yhteistyötä päinvastoin kuin Maskussa. (Kaunonen 2011.)

3.2 Kirjasto ja nuorisotila saman katon alla

Pienissä kunnissa kirjastot toimivat myös kokoontumispaikkoina, olohuoneina, joissa nuoret voivat kokoontua. Nuorisotilat voivat olla rajoitetusti auki vain joinakin iltoina ja tällöin lämmin tila kokoontumiselle on erittäin tervetullut. Kirjastossa vaadittava hiljaisuus tuottaa kuitenkin joillekin nuorisoryhmittymille ongelmia, jonka vuoksi nuoria on jouduttu poistamaan tilasta. Voisiko olla mahdollista, että kirjaston yhteydessä olisi suljettu tila, jossa voisi keskustella toisia häiritsemättä? Ja toimisiko tila nuorten kesken, jos siellä ei olisi erillistä valvontaa?

Turun Jyrkkälässä on vuoden verran kokeiltu nuorisotilan ja kirjaston toimintaa saman katon alla. Yhtenä syynä sama tilan käyttöön oli kirjaston laskeneet lainausmäärät. Tavoitteena oli erityisesti saada nuoret lisäämään lainojen määriä. Luonnollisesti myös Turun taloudellinen tilanne on pakottanut miettimään miten toimintoja saadaan tehostettua. Ennen kokeilua oli hankkeen suhteen paljon epäluuloja. Nuoret ajattelivat, että kirjasto valtaa heiltä tilaa, sillä kirjasto siirtyi entisen nuorisotilan tiloihin. Toisaalta kirjasto on auki vain kolmena päivänä viikossa ja nuorilla on aina mahdollisuus käyttää esim. kirjaston koneita ja lainata kirjoja automaatilla. Eli nuoret saivat enemmän mahdollisuuksia viettää aikaansa yhteisessä tilassa. Aikuiset pelkäsivät, että nuoret tuhoavat paikkoja. Niin ei kuitenkaan ole käynyt, eiväthän nuoret omaa paikkaansa tarvele. Nuorten kielenkäyttö on kuitenkin saanut negatiivista palautetta erityisesti lapsiperheiltä ja siihen onkin puututtu. Myös kirjaston työntekijät ja nuorisohjaajat ovat joutuneet ylittämään ammattiensa rajoja hoitaessaan kirjoja ja nuoria rinnakkain. Kokeilu on kuitenkin pääosin saanut positiivista palautetta ja nuorten kirjoja on lainattu aiempaa enemmän. Hyvistä kokemuksista ja toisaalta myös rahan puutteesta johtuen Turun muissakin lähikirjastoissa on tehty yhteistyötä nuorisotoimen kanssa. Muutamissa paikoissa nuorisotoimintaa on siirretty koulujen kirjastojen yhteyteen. (Parkkinen 2011, 31.)

3.3 Kirjasto näyttely- ja tapahtumapaikkana

Kirjastoa käytetään paljon kulttuuritilana esim. erilaisten näyttelyiden esille tuovana paikkana, mutta voisiko sitäkin suunnata vaikka kausiluontoisesti enemmän nuorten tölle? Moni nuori saattaa kotona piirrellä tai kirjoittaa runoja, joita ei koskaan tule esille. Erityisesti yläkoululaisten ja sitä vanhempien työt voivat jäädä ikuisiksi ajoiksi pöytälaatikoihin, koska niitä ei kehdata tuoda esille.

Väittäisin, että kirjastot ovat käytetyin kulttuuripalvelu kunnissa, mutta erityisesti nuorten kohdalla, moni kokee paikan hiljaisena kirjavarastona. Nuorten lukuharrastus on vähentynyt ja tilalle on tullut erilaiset tiedonhakulähteet, mm. internet. Nyt olisikin kirjaston aika huomata, että tilanne on muuttunut ja kirjaston tiloja voisi käyttää esim. erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Tällaisien uusien toimintojen järjestämiseen kirjastojen omat voimavarat eivät välttämättä yksin riitä, mutta yhteistyökumppaneita löytyy esim. vapaa- aikapalvelujen puolelta.

Erityisesti kulttuuritapahtumien järjestäminen sopii erinomaisesti kirjastojen tiloihin. Yhteistyöstä hyötyvät molemmat osapuolet, koska kirjastolla on kuitenkin laaja käyttäjäkunta, josta saadaan osallistujia ja toisaalta kirjasto voi uudenlaisen tapahtuman kautta saada ihan uusia käyttäjiä mm. nuorten puolelta. Kirjaston kehittämissuunnitelmassa vuosille 2006–2010 (kirjaston kehittämissuunnitelma 2006–2010, 5-12) todetaan, että erityisesti maaseudulla kirjastot ovat usein tiiviissä yhteistyössä kulttuuritoimen ja vapaa-aika- sekä nuorisotoimen kanssa. Yli sadassa kunnassa kirjasto hoitaa myös kunnan kulttuuritehtävät. Maaseudun kulttuurimatkailua edistävissä hankkeissa kirjasto on oleellinen toimija. Kirjastot soveltuvat tilana monenlaisten tapahtumien järjestämiseen. Yhteisöllisyyden rakentajina kirjastot tarjoavat kokoontumis- ja palvelutiloja eri-ikäisille kohderyhmille. Erityisesti nuoret kuluttavat paljon aikaansa vain olemalla kylillä kavereiden kanssa ja kaipaavat ainakin kylmillä ja sateisilla ilmoilla sisätiloja kokoontuakseen yhteen. Pienissä kunnissa ei yleensä ole niin paljon paikkoja, joissa voi tavata kavereita esim. kahviloita. Kirjasto on nuorille virikkeellinen ympäristö, eikä siellä tarvitse edes rahaa. Kirjastossa voi kierrellä ilman päämäärää, unelmoida, ideoida ja tavata ihmisiä. Kirjasto on elämyksellinen tila, jossa arjen vastapainoksi voi rentoutua tai tehdä yllättäviä löytöjä. Nuori voi kirjastossa kavereineen tun-

tea kuuluvansa vahvasti mukaan tähän yhteiskuntaan ja saada siitä voimaannuttavia tunteita itselleen.

Tapahtumapaikkana kirjasto voi olla nuorelle jännä, uusi ja eksoottinen. Se voi tuoda aivan uuden näkökulman kirjastoon. Alakouluikäisille on esim. Maskun kunnassa järjestetty vuodesta 2003 yökirjastoja joka vuosi kolmasluokkalaisille. Tapahtumat ovat olleet hyvin suosittuja ja odotettuja. On myös todettu, että lainojen määrä on tässä kohderyhmässä lisääntynyt yökirjaston johdosta. (Jaakkola 2010.)

Onnistuneet yökirjastotapahtumat olivatkin yksi taustavaikuttaja yläkouluikäisten tapahtumalle ”hämärästä aamunkoittoon”. Nyt oli aika yhdistää Maskun sivistustoimen voimavarat ja tehdä jotain sellaista, mitä ei ennen ollut tehty. Voisimme olla esimerkkinä muillekin kunnille hyvästä yhteistyöstä, jolla saadaan aikaan uudenlaista kulttuurista sisältöä nuorten elämään.

4 MASKUN KUNNAN KULTTUURITARJONTA NUORILLE

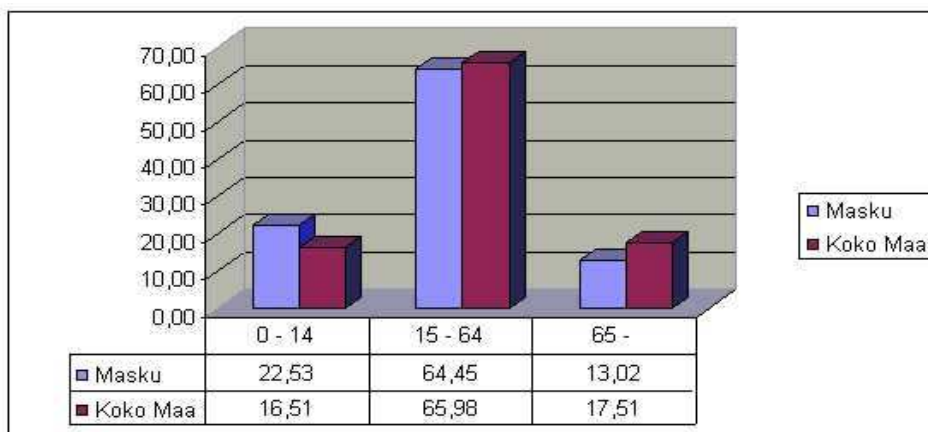
Maskun kunnan esittelyssä kerrotaan kunnasta pääasiat ja lisäksi selvitetään kunnan ikäjakaumaa ja lasten sekä nuorten hyvinvoinnin tilaa.

Kunnan kulttuuripalvelujen esittelyssä keskitytään pääasiassa esittelemään vapaa-aikalautakunnan toimintaa. Lisäksi kunta järjestää nuorille ostopalveluina opiskelumahdollisuuden esim. musiikkioppilaitoksessa. Kunnasta löytyy myös yhdistyksiä mm. Maskun Teatteriyhdistys, jonka toiminnassa on mukana paljon nuoria.

4.1 Maskun kunnan yleinen esittely

Masku sijaitsee Varsinais-Suomen maakunnassa ja kuuluu Turun seutukuntaan. Maskusta on matkaa Turkuun 18 km. Asukasluku 31.12.2010 oli 9648. Kunnan pinta-ala on reilut 200 km², josta merta vajaa 30 km². Veroprosentti on 17,50 %.

Maskun kuntaan liitettiin vuoden 2009 alusta Lemu ja Askainen. Tämän kuntaliitoksen myötä Maskun tunnetuin nähtävyys on marsalkka Mannerheimin syntymäkotina tunnettu Louhisaaren kartanolinna Askaisissa. (Maskun kunta, 21.4.2011.)



Kuvio 2. Ikäjakautuma koko maassa ja Maskun kunnassa (Tilastokeskus 2010).

Tilastot kertovat, että Maskussa on nuoria hiukan enemmän kuin maassa keskimääräisesti. Huomioitavaa on kuitenkin, että lapsia ja varhaisnuoria on taas huomattavasti enemmän kuin kunnissa keskimäärin. Tulevaisuudessa nuorten palvelujen tarve siis kasvaa ja heidät tulee ottaa huomioon jo nyt suunniteltaessa esim. kulttuuripalvelujen tarjontaa.

Maskussa on paljon lapsiperheitä, jonka jo edellä kerrottu ikäjakaumataulukkin kertoo. Maskun hyvinvoinnista taas kertoo se, että yksinhuoltajia ja avioeroja on Maskussa vähän. Hyvät perheolot näkyvät myös kunnan lastensuojelun tilastoissa, joissa kaikki näyttää olevan melko hyvin, kuten myös nuorten työllisyysaste. Toisaalta terveys ja sairastavuuden taulukoista ilmenee, että huumekekeilujen määrä on isompi kuin naapurikunnissa ja koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17 – 24 -vuotiaita on Maskussa yllättävän paljon. (Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2010–2012.) Nuorten hyvinvointiin liittyvät tekijät ovat siis pääosin kunnossa, mutta kaksi jälkimmäistä havaintoa kertovat, että myös Maskussa syrjäytymisvaara on selkeästi olemassa.

4.2 Kunnan kulttuuripalvelut

Nuorisolain pykälässä 7§ edellytetään kunnilta, että ne järjestävät kulttuurista nuorisotoimintaa. Toimintaa toteutetaan usein yhteistyössä nuorten ja nuorisoyhdistysten kanssa sekä tuotetaan alueellisesti. (Nuorisolaki 27.1.2006/72.) Maskun kunnan kulttuuritoimella onkin toiminnallisina tavoitteina listattu seuraavat asiat:

1. Kuntalaisille tarjotaan monipuolisia kulttuurielämyksiä; taidenäyttelyitä, musiikkielämyksiä, teematapahtumia. Masku osallistuu ”Turku-Euroopan kulttuuri pääkaupunki 2011” hankkeeseen omalla Jatulintarha hankkeellaan.
2. Kulttuuritoimintaa tarjoaville yhteisöille järjestetään mahdollisimman hyvät toimintapuitteet koko kunnan alueella.
3. Lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kulttuuritoiminnan palveluna sekä yhteistyössä taideharrasteita tarjoavien yhdistysten ja koulujen kanssa.
4. Järjestetään kotiseututapahtumina ”Lemust Leippä” – markkinat, Askaisten kurkkumarkkinat ja Masku päivät. (Maskun kunta, taloussuunnitelma 2012–2013 ja talousarvio 2011.)

Kunnan kotiseututapahtumista isoimmat ovat kolmet ”markkinat”. Ennen kuntaliitosta joka kunnassa oli omansa ja niistä ei ole haluttu luopua. Erityisesti Lemun ja Askaisen tapahtumat ovat kyläyhteisön kannalta erittäin tärkeät ja kuntaliitoksen myötä niiden merkitys on kasvanut me-hengen luomisessa. Näissä tapahtumissa ovat mukana kaikki kylän yhdistykset, ja kunta lähinnä organisoii sekä osaltaan rahoittaa tapahtumia. Lapset ja nuoretkin on pyritty huomioimaan tapahtumissa, esimerkiksi paikallisia nuorisobändejä ja tanssijoita on ollut esiintymässä. Lisäksi on järjestetty mm. keppihevostilat, joita varten lapset ovat itse koulussa tehneet hevoset ja markkinoille on tehty esterata, jota on ajanotolla kierretty. Minusta tämä on mitä parhainta yhteisöllisyyden ja kulttuuriperinnän säilyttämismuotoa.

Vaikka lasten ja nuorten eri taiteenalojen opetus tulee suurimmaksi osaksi taiteen perusopetuksen taholta ja näin ollen suurista oppilaitoksista, myös kunta järjestää joitakin toimintoja omanaan. Kuvataidekoulua on järjestetty talvikautena kerran vii-

kossa ja kesäisin päiväleirimuodossa viikon ajan joka päivä. Lisäksi kunta tarjoaa jazz-tanssia ja satujumppaa. Viimeksi mainitut ovat jo hyvin lähellä liikuntaa ja voidaankin kysyä, missä menee kulttuurin ja esimerkiksi liikunnan raja vai tarvitseeko sellaista ollenkaan edes olla?

Kunta jakaa anomuksesta kahdesti vuodessa taloudellista tukea lasten ja nuorten taiteen harrastamiseen (yhteensä 4000€) ja tarjoaa maksutta tiloja Maskun Musiikkiyhdistyksen soitonopetuksen tarpeisiin Kurittulan ja Seikelän kouluilla. Jatkossa tiloja on mahdollista tarjota myös Maskun Hemmingin ja Tammenahjon kouluista. Syyslukukauden alusta 2008 on tarjottu myös Tammenahjon väestösuojaan valmistuneesta bänditilasta soittovuoroja maskulaisille nuorille. (Kirjasto- ja kulttuuriltk. § 26 14.5.2008.)

Maskussa on vähän bänditiloja. Tammenahjon koulusta löytyy yksi tila ja sielläkin on ollut meluongelmia. Tämä on osa-alue, jota olisi syytä kehittää ja hankkia lisää tiloja. Maskussa on monta bändiä, jotka harjoittelevat jonkun autotallissa, mutta kuinka monta bändiä mahtaakaan olla, jolla ei ole harjoittelupaikkaa ja soittajaa tai laulajaa, joka ei ole paikan puutteen takia edes pystynyt bändiä perustamaan? Konsertteja tai tilaisuuksia, joissa bändit ja varsinkin juuri nuorisobändit saisivat esiintyä, tulisi myös järjestää enemmän. Tähän mennessä kunnassa on joidenkin muiden tapahtumien yhteydessä annettu tilaisuus tulla soittamaan. Bändikatselmus naapurikuntien kanssa voisi olla hieno tilaisuus päästä esittelemään taitojaan muille ja myös asiantuntijat antaisivat palautetta ja arvionsa bändin soitosta.

Yhteistyössä yksityisen elokuva-alan yrittäjän kanssa on saatu tuotua uusia elokuvia lähemmäksi kuntalaisia. Kunta on tarjonnut tilat ja yrittäjä on saanut pitää lipputulot sekä puffetin tulot. Varsinkin Maskun kaukaisimmissa kolkissa on elokuvat otettu hyvin vastaan erityisesti nuorten ja lasten taholta. Katsojamäärät eivät kuitenkaan ole olleet kovin suuria ja viime vuosina tarjonta on supistunut, se ei ole enää viikoittaista.

5 KULTTUURIN TARJONNAN KEHITTÄMISEN PROJEKTI ”HÄMÄRÄSTÄ AAMUNKOITTOON”

Hämärästä aamunkoittoon tapahtuman suunnittelu alkoi keväällä 2010, sen jälkeen, kun työntekijöiden yhteisellä kahvitaunon keskustelussa todettiin, että kirjasto ja kulttuuritoimi voisivat kehittää yhteistyötä. Myös nuorisotoimi tuli vahvasti mukaan tapahtuman järjestelyihin.

Tapahtumien järjestäminen vaatii kaikkien järjestäjien sitoutumista projektiin. Projektiryhmän motivoinnissa on hyvä tunnistaa ryhmän elinkaaren vaiheet. Ensimmäisissä vaiheissa, ryhmän muodostumisessa ja roolien etsinnässä on varsinkin projekteissa, joissa ihmiset eivät tunne toisiaan, suuri merkitys. Näiden vaiheiden aikana opitaan tietämään toisten vahvuudet ja osaamiset ja ymmärtämään, että yhteinen tavoite on tärkein. (Kauhanen 2002, 94 – 96.)

Ensimmäinen palaveri pidettiin 10.3.2010, jossa päätimme hakea ELY-keskukselta lukuharrastuksen edistämisrahaa. Rahoitushakemuksen hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankkeen työnimi oli aluksi ”houkutusten yö”, joka matkan varrella muuttui ”hämärästä aamunkoittoon”. ELY:n kohderyhmänä ovat vuosina 2010 ja 2011 erityisesti syrjäytyvät nuoret. Kirjastolla oli myös toiveena saada enemmän yläkouluikäisiä kirjaston käyttäjiksi. Ensimmäinen pohdinta olikin, mikä kirjastossa ja kulttuurissa kiinnostaa 13–17-vuotiaita. Pohdinnan ja kyselyjen perusteella päätimme aiheeksi fantasia -kirjallisuuden. Myöhemmin tapahtumaan liitettiin roolipelaaminen, elokuvaesitys ja kirjailijavierailu yläkoulussa.

5.1 Tavoitteet

Ensimmäinen tavoite oli saada yläkoululaiset osallistumaan tapahtumaan kirjastossa. Koska 13–17-vuotiaita ei kirjastossa kovin paljon käy, toisena tavoitteena oli saada tapahtuman kautta uusia kävijöitä kirjastoon. Lisäksi pohdimme miten saada juuri ne hiukan hiljaisemmat ja vähemmän aktiiviset nuoret mukaan. Suunnittelimme otta-

vamme yhteyttä yläkoulun erityisopettajiin, jos he saisivat oppilaitaan innostumaan tapahtumasta. Totesimme kuitenkin jo suunnitteluvaiheessa, että edellä mainittujen erityisryhmien mukaan saaminen vaatisi meiltä liikaa työpanosta ja suunnitteluryhmään olisi otettava myös muita asiantuntijoita mukaan. Päädyimme siis yleiseen ilmoitteluun ja annoimme kaikille yläkouluikäisille mahdollisuuden ilmoittautua mukaan.

Heti alussa meille oli myös selvää, että tapahtuma tulee onnistumaan niin hyvin, että sille seuraa jatkoa. Maskun kunnassa on kolme kirjastoa ja tasapuolisuuden vuoksi tavoitteena oli järjestää seuraava vastaavanlainen tapahtuma kunnan pääkirjastossa vuoden 2011 aikana. 2012 voitaisiin hakea uutta rahoitusta ja mahdollisesti tapahtumapaikkana olisi mahdollisesti Askaisten lähikirjasto.

Tärkeä tavoite oli myös yhteistyön lisääminen kulttuuri-, kirjasto- ja koko vapaa-aikatoimen kesken. Kuntaliitoksen (2009) jälkeen oli ollut paljon opettelemista yhteistyöstä vapaa-aikapalvelujen sisällä ja nyt pari vuotta myöhemmin kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntasektorit tekevät saumatonta yhteistyötä. Kirjastoja kuntaliitoksen jälkeisessä Maskussa on kolme ja niiden toiminta on ollut yhteistyöhakuista. Nyt oli aika saattaa yhteen vapaa-aikapalvelut ja kirjasto. Henkilötasolla kaikki olivat tuttuja entuudestaan, mutta myös työtavat oli tarkoitus oppia tuntemaan. Henkilökohtaiset osaamiset ja taidot olivat myös tavoitteena kartoittaa, kuten myös kontaktit tarvittavaan ulkopuoliseen apuun eri toimintoja järjestettäessä. (Hankesuunnitelma 2010.)

5.2 Valmistautuminen

Rahoituspäätös saatiin toukokuussa (4000€) ja kesäbmien jälkeen alkoivatkin tapahtuman käytännön järjestelyt. Työnjakoa tehtiin ja varmistettiin toteutusajankohdaksi viikko 41. Kirjailijavierailu toteutettiin alkuviikolla koululla ja perjantaina 15.10 oli varsinainen päätapahtuma Lemussa. Kokoonnuimme elokuussa ja lokakuussa yhteensä neljä kertaa.

Tapahtuman markkinointivastuu tuli vapaa-aikatoimelle. Mainonnan eri keinoja mietittiin, jotta nuoret todella tavoitettaisiin. Kirjastossa olevat tet-harjoittelijat yläkoulusta

tekivät ja suunnittelivat tapahtumasta värikkään ja ”kauhean” julisteen. Julistetta levitettiin kunnan nuorisotiloille, kirjastoihin, kauppoihin ja kouluihin. Yläkoulussa vertais-tiedottajat eli Vertit mainostivat tapahtumaa keskusradion kautta. Vertit myös jakoivat lippuja elokuvaan. Lippuja oli lisäksi jaossa kaikissa kunnan kolmessa kirjastossa. Varsinaiset ilmoittautumiset päätapahtumaan keskitettiin Lemun kirjastonhoitajalle ja minulle. Ilmoittelua oli myös Maskun kunnan omassa tiedotuslehtisessä, joka ilmestyy kaksi kertaa kuukaudessa. Kunnan tiedotuslehteä eivät kuitenkaan nuoret välttämättä lue aktiivisesti, joten perustimme facebookiin oman ryhmän. Sivuja oli kätevä päivittää lisätiedotteilla ja myös nuoret voivat kysyä lisätietoja tapahtumasta. Käytännössä ei keskustelua paljoa syntynyt, joko ei ollut kysyttävää tai sitten nuoret eivät sivustoa löytäneet. Toisaalta yli puolet ryhmäkutsun saaneesta vastasi joko osallistuvansa, ei osallistuvansa tai ehkä osallistuvansa. Ryhmäkutsun jakelu oli 64 ja se olisi voinut olla paljon suurempi. Ongelmaksi osoittautui, että ne, jotka ilmoittautuivat facebookin kautta mukaan, eivät ilmoittautuneet tarkemmin kirjastoon tai vapaa-aikatoimeen. Muutaman nuoren kohdalla jouduttiin siis tekemään tarkistus osallistumisesta. Vastaisuudessa on annettava vielä tarkemmat ohjeet miten toimia ja kertoa, että pelkkä klikkaus facebookissa ei riitä.

Kaikille, jotka ilmoittautuivat mukaan, lähetettiin osallistumiskirje (liite 2). Kirjeellä haluttiin vielä varmistaa, että kaikki tiesivät mitä, missä ja koska. Tärkeä asia oli liittää kirjeeseen kuvien julkaisulupalappu. Siinä pyydettiin vanhempien lupaa saada julkaista tapahtumista kuvia mm. Maskun kotisivuilla internetissä ja lehdissä. Kiireessä kuitenkin unohdimme mainita erikseen opinnäytetyön ja siinä vaiheessa en vielä edes ollut miettinyt mahdollisten kuvien liittämistä työhöni. Opinnäytetyössäni on kuitenkin käytetty kuvia tapahtumasta kuvaamaan lukijalle paremmin tapahtumamme sisällöstä. Niissä kuvissa, joissa nuori on selvästi tunnistettavissa, olen vielä varmistanut vanhemmilta suullisesti, että kuvan saa laittaa työhöni.

Pelastussuunnitelma (liite 3) on tehtävä jokaisesta tapahtumasta pelastuslaitokselle. Suunnitelmassa on ilmoitettava tapahtuman tarkka aika ja paikka sekä mitä ohjelmaa tapahtuma sisältää. Turvallisuuden miettiminen ja läpikäyminen on tapahtuman järjestäjällekkin mieltä rauhoittava toimenpide. Esimerkiksi me hankimme ennen ”hämärästä aamunkoittoon” tapahtumaa kirjastoon uusia palovaroittimia ja alkusammutus-

kalustoa. Kirjaston ja kulttuurin yhteistyöllä tuli jatkossakin varmistettua, että pelastusasiat ovat kirjaston tiloissa kunnossa.

5.3 Nuoria kiinnostavan ohjelman suunnittelu ja valinta

Hankesuunnitelma antoi rungon ohjelman toteutukselle ja pitkälti sen mukaan men- tiinkin. Fantasia-aiheiset kirjanäyttelyt toteutettiin kaikissa kolmessa kirjastossa ja kirjailijavierailijaksi kouluun saatiin Mike Pohjola, joka oli alun perinkin toiveenamme. Päätapahtuma päivään ei Pohjola kuitenkaan päässyt ja kauhufantasiavinkkaus jäi illan ohjelmasta pois. Suunnitelmissamme oli myös videokuvauksen opetusta ja ”ly- hyt elokuvan” toteutus, mutta emme saaneet toimintaan sopivaa opettajaa ja myös illan aikataulu olisi tullut liian tiiviiksi. Elokuva urheilutalolla, ”fantasiapidot”, roolipe- laaminen ja suunnitelmasta poiketen kirjastosuunnistus toteutettiin illan aikana.

5.3.1 Kirjailijavierailu

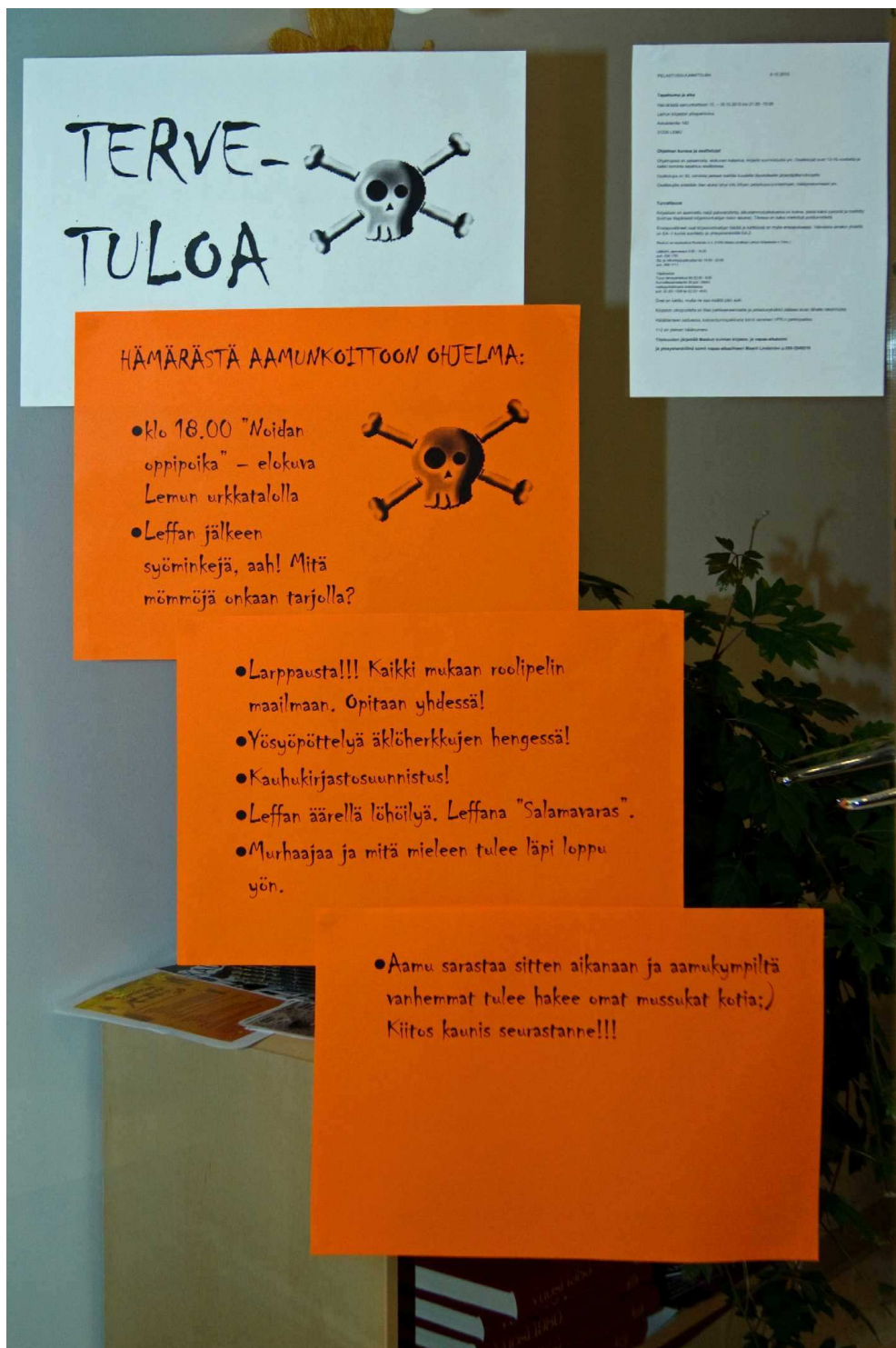
Tapahtumasarja alkoi kirjailijavierailulla Hemmingin yläkoululla. Kirjailija Mike Pohjola kävi puhumassa kaikille seitsemäs- ja kahdeksaluokkalaisille kirjailijan ja käsikirjoit- tajan työstä. Kirjastoihmisten asiantuntevuus kirjailijavierailijan valinnassa oli erittäin tärkeää. He tiesivät minkälainen tyyppi kiinnostaa 13 – 15-vuotiaita ja mm. Pohjolan tekemä hevimusikaalin käsikirjoitus herätti kiinnostusta. Lisäksi Pohjola on kirjoittanut roolipelaamisesta kirjan ja tämän aiheen tarkoituksena oli saada nuoret innostumaan myös pelaamisesta. Vastaanotto oli hyvä ja erityisesti yhteistyö kirjaston ja koulun äidinkielenopettajan välillä toimi erittäin hyvin.

5.3.2 Elokuva urheilutalolla

Elokuvan toteuttaminen vei suuren osan budjetistamme, koska palveluntuottaja oli yksityinen yrittäjä. Maskussa ei kuitenkaan ole omaa elokuvateatteria ja nuorilla ei ole aina mahdollisuutta päästä Turkuun elokuvia katsomaan. Elokuvat ovat kuitenkin yksi suurimmista kulttuurin kulutusmuodoista nuorille ja oikein valittu elokuva saa

nuoret liikkeelle. Elokuva "Noidan oppipoika" sai paikalle satakunta nuorta, joten elokuvan valinta osui nappiin.

5.3.3 Yö kirjastossa



Kuva 1. Yön ohjelmarunko.

”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtuman odotetuin päätilaisuus toteutettiin Lemun lähikirjastossa. Ilta ja yö pitivät sisällään monenlaista ohjelmaa, jota ei kulttuuri-, nuoris- tai kirjastotoimi olisi yksin pystynyt toteuttamaan. Eri ohjelmille oli jaettu vastuuhenkilöt, mutta esim. yöpyminen kirjaston tiloissa oli monelle nuorelle uutta ja siksi vaati kaikkien valvojen työpanosta. Kirjaston käyttö muuna kuin aukioloaikana voi olla jollekin ei kirjastoa käyttävälle nuorelle kimmoke tulla myös päivällä kirjastoon ja sitä kautta saada itselleen uusi harrastus.



Kuva 2. Tarjolla kauhuherkkuja.

Ruokapöytä oli vaihtoehtoja täynnä. Tarjoilu ei olisi onnistunut ilman vapaaehtoisten panosta. Varsinkin kirjastoihmisillä tuntuu olevan kunnia-asia hyvä ja viimeisen päälle

teemaan kuuluva tarjoilu. Ruokakulttuuri on tärkeä osa tapahtumaa. Kaunis esillelaitto tuo hyvää mieltä ja kertoo nuorelle, että heitä arvostetaan. Mietimme suunnitteluvaiheessa, että olisi hienoa, jos nuoret itse olisivat osallistuneet enemmän ruuan suunnitteluun, tekemiseen ja tarjoiluun. Käytännössä se oli kuitenkin mahdoton toteuttaa, mutta jatkossa pitää miettiä uusia mahdollisuuksia, jotta myös nuoret pääsevät aktiivisesti osallistumaan muuhun kuin syömiseen.



Kuva 3. Roolipelaamisen ohjeistusta.

Roolipelaamista ohjasi tapahtumassamme Susanna Leppälahti. Roolipelaaminen on alkanut Suomessa 1970- ja 1980-luvun vaihteessa. Sen harrastajat ovat usein teinejä tai nuoria aikuisia. Alkuvaiheessa enemmistö harrastajista oli poikia, syynä pelien sisältö, joka saattoi usein liittyä sotiin tai sitten pojat vaan pitivät tyttöjä huonompina pelaajina. (Leppälahti 2009, 1- 12). Nykyisin roolipelaamista harrastavat tytötkin enemmän ja Lähteenmaa&Strandin tekemän tutkimuksen perusteella voidaan yleisesti sanoa, että joka neljäs yhdeksäsluokkalainen poika harrastaa roolipelaamista ja melkein jokaisesta yhdeksännestä luokasta Suomessa löytyy tyttökin, joka pelaa. (Leppälahti 2009, 14.)

Roolipelissä osallistujat saavat itselleen pelihahmon ja usein myös hahmoon liittyvät vaatteet. Pelaajat sopivat säännöt, mutta varsinaista juontaa ei tarvitse olla. Muista peleistä poiketen pelillä ei ole selvää loppua, vaan päätarkoitus on hauskan pitäminen, aivan kuin esim. lasten leikeillä. (Leppälahti 2009, 7.) Mitä roolipelaaminen hyödyttää ja miksi se otettiin tapahtumaamme mukaan? Ensinnäkin kaikki osallistujat eivät olleet ennalta tuttuja toisilleen ja yhteinen leikki saa pakostakin kaikki mukaan, myös ujoimmatkin ryhmän mukana. Suurimmalle osalle pelaaminen oli ennalta tuntematon asia, mutta moni oli asiasta joskus kuullut, joten se kiinnosti. Ajattelimme myös, että pelin kuluessa voisi syntyä aivan uusia ystävyyssuhteita tai ainakin olla alkusysäyksenä uusille tuttavuuksille. ”Roolipeli tarjoaa pelaajalleen mahdollisuuden kokea monenlaisia asioita, jotka muuten eivät olisi mahdollisia” (mt, 49).

Pelaaja voi siis elää jotain ihan muuta elämää turvallisesti leikisti kokeilemalla ja sen jälkeen taas osata arvostaa sitä tylsää arkipäiväistä arkea. Lisäksi pelaaminen kehittää mielikuvitusta ja pelaamalla pääsee aidommin fiilikseen kuin kirjaa lukemalla. Joitakin roolipelejä on tapana pelata englanninkielisinä, koska tarjolla on paljon englanniksi kirjoitettuja pelejä. Pelikielen ollessa englannin kielen taito luonnollisesti kehittyy ja niille, joille kielen opiskelu ei koulussa ole mieluisaa eikä sujuu, roolipelaaminen voi olla uusi ja mielekäs keino oppia kieltä. Hämärästä aamunkoittoon tapahtumassa kielenä oli suomi jo senkin takia, että peli oli melkein kaikille ihan uusi kokemus.

Meillä oli tapahtumaa järjestettäessä yhtenä tavoitteena syrjäytymisen ehkäisy, jossa päihitteettömyys on olennaista. Näenkin tärkeimpänä todennettuna hyötynä sen, että roolipelaamisessa pelaajat pystyvät pitämään hauskaa mielikuvituksen voimin ilman päihitteitä. Roolipelaamisen kulttuurina on, ettei päihitteitä saa käyttää pelaamisen aikana. Roolipelaaminen on siis pelastanut monen nuoren päihitteiden tieltä. He ovat löytäneet pelaamisesta välineen kokeilla rajojaan ja purkaa paineitaan pelissä, eikä esim. kaduilla. Lisäksi pelissä otetaan uusia rooleja ja tätä kautta tutustuu uudelleen ajattelutapoihin ja tätä kautta opitaan uusia elämän-hallinnan taitoja. Elämä asettaa nuorille erilaisia paineita koskien ulkonäköä ja esiintymistä ja jos ei oikeassa elämässä aina kaikki tunnu menevän hyvin, voi pelissä roolihahmo olla vaikka hyvinkin

taitava. Onnistunut kokemus voikin tuoda itseluottamusta, esiintymistaitoa ja sosiaalisia taitoja oikeaan elämään. (Leppälahti 2009, 52–53.)

Yhteistyössä kirjaston kanssa saimme roolipelaamisen toteutettua hyvin. Kirjaston ”hankkima” kirjailijavierailija Mike Pohjola kertoi koulussa mielenkiintoa herättävästi roolipelaamisesta ja se oli hyvää ennakkomainontaa pelaamisesta nuorille.



Kuva 4. Oikean kirjan etsintää.

Kirjastosuunnistuksen tarkoitus on tehdä kirjaston eri osastoja ja aineistolajeja tutuksi. Suunnistus oli toteutettu aarteenetsintänä, joka on koettu innostavaksi tavaksi yökirjastoja tehdessä. Käytännössä ryhmille annetaan vihje rastista ja rasti voi olla teos, paikka kirjastossa tai vaikka ratkaistava tehtävä. Seuraavan vihjeen saa, kun on selvittänyt edellisen tehtävän. ”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtumassa oli toteutettu sekä kirjallisia tehtäviä, että hauskoja liikunnallisia tarkkuustehtäviä ja näin suunnistuksesta saatiin monipuolinen. Näin pystyttiin myös hyödyntämään sekä kirjasto- että vapaa-aikaihmissen ammattitaitoa.



Kuva 5. Nukkumajärjestelyjä.

Suurimmalle osalle nuorista nukkuminen kirjastossa oli ennen kokematon. Kaikilla oli mukana omat makuupussit, retkialustat ja tyynyt, eikä näin ollen järjestäjien tarvinnut huolehtia yövarustuksista. Jokainen löysi itselleen sopivan kolon kirjahyllyjen välistä, vaikkakin nukkuminen jäi monella melko vähäiseksi. Ongelmana olikin suuri yhtenäinen tila ja joidenkin halu valvoa, kun taas toiset olisivat halunneet nukkua. Ratkaisuna oli yöelokuvan näyttö lehtilukusalissa niille, joille ei uni maistunut. Lisäksi talossa oli muutama erillinen huone, johon majoittuvat ne, jotka halusivat nukkua, eivätkä pystyneet sitä yhteisessä tilassa tekemään.

Yhteistyöllä kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa yöstä selvittiin. Nuorisotyötä tehneillä oli kokemusta leireistä, miten toimia yön ongelmakohtissa ja kirjastohenkilö-

kunnalla tietämys tiloista. Ohjaajien tarpeeksi suuri määrä mahdollisti myös valvontavuorot niin, ettei kenenkään tarvinnut koko yötä valvoa.

Vaikka yö oli melko raskas ja väsyttävä sekä osallistujille että henkilökunnalle, yöpyminen sopi hyvin tapahtuman teemaan. Lisäksi yön viettäminen poissa kotoa valvotusti voi monelle nuorelle olla myös kasvatuksellinen asia ja varsinkin, jos nuori ei ole sitä aikaisemmin tehnyt esim. partioleirillä.



Kuva 6. Oliko yöllä tapahtunut murha?

5.4 Tapahtuman arviointi

Palaute tapahtumasta kerättiin nuorilta seuraavana aamuna. Aamun ohjelmaan kuului vielä sanabingo ja sen taakse sai antaa palautetta. Lisäksi lattialle levitettiin viisi metriä kartonkia, johon halukkaat saivat piirrellä ja myös kertoa sanoin ja piirroksin aamun fiiliksiään. Ajattelimme, että kun nuorille antaa vapaan sanan, palaute on aitoa. Alun perin tarkoituksena oli myös haastatella nuoria, mutta ilta oli niin täynnä ohjelmaa, ettei sopivaa väliä tullut ja aamulla kaikki olivat väsyneitä. Lyhyet kirjalliset kommentit ovat kuitenkin hyvin suuntaa antavia ja havainnoitsijana paikalla olleena, voin vahvistaa niiden paikkansa pitävyyden. Ohjaajat pitivät varsinaisen palautepala-

veri viikon kuluttua tapahtumasta, jolloin tapahtuma oli vielä melko tuoreessa muistissa.

5.4.1 Osallistujien palaute

Sanabingon takaisia palautteita:

”Tapahtuma oli todella kiva ja ohjelma hyvä. I like.”

”Todella kivaa! Mutta herätys oli kauhea. Larppaaminen oli kivaa. Kiitos!”

”Liian pitkä aika larppauksessa”

”Paljon hyvää ruokaa”

”Hyvät leffat, paitsi toinen liian myöhään”

”Hyvii tyyppi oli, erilaista ohjelmaa”.

”Hyvin onnistunut ja sujuva toteutus, täytyy tulla toistekkin”.

Yhteenvedona nuorten melko yksisuuntaisista ja lyhyistäkin kommentteista, tapahtumaa voidaan pitää onnistuneena.

Yksi tapahtumaan osallistunut nuori kirjoitti paikallislehden jutun tapahtumasta. Jutussaan nuori mainitsee yhtenä syynä mukaan lähtemiseensä, että saisi tutustua uusiin ihmisiin (Katunpää, 2011). Kaikki tapahtumaan osallistujat käyvät samaa Hemmingin yläkoulua, mutta syksystä 2010 myös entiset askaislaiset ja lemulaiset siirtyivät samaan kouluun muiden maskulaisten kanssa. Tapahtuma oli siis hyvä keino lähentää ”eri kuntien” oppilaita myös vapaa-aikana. Lisäksi tapahtumapaikka oli Lemun lähikirjasto, joka maantieteellisesti on keskellä kuntaa. Osallistujia oli n. puolet Kanta-Maskun (Masku ennen kuntaliitosta) alueelta ja entisen Lemun alueelta vajaa puolet ja loput Askaisista. Vapaa-aikana solmittu ystävyysuhde voi auttaa myös uuteen kouluun sopeutumista ja ainakin muuttaa ennakkosenteitä uusista koulukavereista.

Nuoren yhteisöllisyys kasvaa ja sosiaalisuus kehittyy. Kanta-Maskun alueelta tulleet nuoret eivät myöskään olleet ennen käyneet Lemun lähikirjastossa, joten uuden yhdistyneen kunnan palvelujen ja yleinen tietämys kunnasta kasvoi heidän kohdallaan.

Lehtijutussa nuori myös toteaa, että yksi syy tapahtuman suosioon oli sen ilmaisuus. Roolipelaaminen oli monelle ihan uusi juttu ja joillekin illan kohokohta. Pelaaminen koettiin vähän vaikeaksi ja juonen toteuttaminen ei täydellisesti onnistunut niin monen ollessa aloittelija. (Katunpää, 2011.)

5.4.2 Järjestäjien palaute

Yön aikataulutus ja hiljaisuus täytyy ennakolta miettiä hiukan tarkemmin. Ei ehkä ole järkevää sallia, että halukkaat saavat valvoa koko yön, suurin osa ei kuitenkaan halua tai jaksaa olla koko yötä valveilla ja toisten metelöinti häiritsee toisten unta. Seuraavaksi pitää miettiä ja päättää ennakolta mihin aikaan alkaa hiljaisuus ja aika pitää myös nuorille tiedottaa selvästi ja ajoissa. Voidaan myös miettiä, onko tarkoituksenmukaista järjestää koko yön tapahtuma. Puoliltaöin päättyvä ohjelma ja sen jälkeen kotiinlähtö voisi olla perusteltua. Kaikki jaksaisivat osallistua jokaiseen ohjelmaan, eikä valvojille ja järjestäjillekään tulisi kohtuuttoman raskasta työrupeamaa, vastaavia tilaisuuksia voisi näin ollen olla useamminkin.

Yhteistyö kulttuuri- ja nuorisotoimen sekä kirjaston ja koulun kanssa sujui todella hyvin. Erityisenä hyvänä yhteistyökumppanina toimi Hemmingin koulun äidinkielenopettaja. Opettaja on aktiivinen yhteistyöntekijä ja avoin kaikelle uudelle. Hän on aikaisemmin tehnyt paljon yhteistyötä Kanta-Maskun pääkirjaston kanssa ja nyt oli aika laajentaa yhteistyöaluetta. Lisäksi jatkossa tämä nimenomainen opettaja on hyvä linkki myös muihin opettajiin ja näin yhteistyö laajenee entisestään.

Palautepalaverin tärkein tulos oli, että uusi vastaavanlainen tapahtuma järjestetään vuoden päästä uudelleen. Palaute oli hyvää ja kaikki halukkaat eivät päässeet mukaan päätapahtumaan kirjastoon. Tapahtuman kehittämiseksi mietitään jatkossa myös keinoja niiden nuorten saamisesta mukaan, jotka erityisesti tarvitsisivat jotain sisältöä ja tekemistä vapaa-aikanaan.

Osallistujien mahdollisuus tulla mukaan maksutta oli myös asia, jota vielä pohdittiin. Kirjaston palveluthan ovat pääsääntöisesti maksuttomia ja vapaa-aikapalvelujen toiminnoista on tapana periä osallistumismaksu osallistujilta. Pienen maksun keräys on monissa tapauksissa nostanut tilaisuuden arvostusta ja harvempi jää tulematta paikalle. Vapaa-aikapalveluissa on jo budjetoitu tulojakin melko paljon, joka edellyttää toiminnoista maksujen perintää.

6 KEHITTÄMISTYÖN JATKAMINEN MASKUN KUNNASSA

”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtuman jälkeen kulttuuri- ja kirjastotoimi eivät ole kokoontuneet muuta kuin palautepalaverissa. Ideoita oli kyllä heiteltä puolin ja toisin mahdollisista yhteistyökuvioista, mutta mitään ei ollut lyöty lukkoon. Jotta yhteistyötä voidaan systemaattisemmin kehittää, pitää sopia säännöllisistä suunnittelupalaverista esimerkiksi vuosittain ennen talousarvion ja toimintasuunnitelman laatimista.

Olen myös opetellut kulkemaan aistit avoimena, mitä muualla tapahtuu nuorten kulttuurin saralla ja voisiko niistä ottaa mallia Maskun kulttuurin kehittämistyölle.

6.1 Kirjaston ja kulttuurin ideapalaveri

30.3.2011 pidettiin ideapalaveri vapaa-aikasihteerin, sekä Lemun ja Maskun kirjastojen kirjastovirkailijoiden kanssa. Tarkoituksena oli saada uusia ideoita ja kokonaisvaltaista kehittämistä kulttuuritoimen ja kirjaston kesken vuosiksi eteenpäin. Kohderyhmänämme olivat nuoret ja osassa toiminnoissa myös hieman nuoremmat nuoret, eli kaikkiaan ikäluokat 10-16v. Haluna oli edelleen kehittää juuri nuorten ja tulevien nuorten palveluja kunnassamme, koska se myös tulevaisuudessa vaikuttaa Maskun kuntalaisten yleiseen hyvinvointiin.

Palaverissa luotiin 2011 toimintasuunnitelma, joka dokumentoitiin täydentyvän vuosikellon muotoon. Koska tämä tehtiin keskellä vuotta, lähtökohtana oli monen tapah-

tuman kohdalla joko kirjastotoimen tai vapaa-aikatoimen jo aikaisemmin suunnitelmassa oleva tapahtuma, jota vielä monipuolistettiin ja parannettiin.

6.2.1 Täydentyvä vuosikello, suunnitelma kesä - syksy 2011

TOIMINTAVIIKKO 20. - 23.6.2011

Kesällä järjestetään toimintaviikko, jossa on kulttuuripainotteista ohjelmaa liikuntaviikkojen vastapainoksi. Toimintaviikko on suunnattu alakouluikäisille ja se pitää sisällään kädentaitoja, tutustumista Turun Logomoon ja kokkausta.

Yhden päivän ohjelma toteutetaan Lemun lähikirjastossa. ”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtumassa olleesta ohjelmasta otimme teemaksi ”kauhun” sovelletuna vähän nuoremmille. Tarkoituksena on siis rakentaa seikkailurata ulos ja tehdä kauhuruokaa. Lisäksi tutustutaan alan kirjallisuuteen. Mukaan toteuttamaan tapahtumaa pyydämme Maskun Teatteriyhdistystä, josta saisimme lisää tekijöitä, pukuja ja ideoita. Toinen osio päivästä (iltapäivä) toteutuisi kirjaston sisätiloissa ja kirjasuunnistuksen merkeissä. Suunnistus on todettu hyväksi ja pidetyksi ohjelmaksi monissa yhteyksissä monen ikäisille, siis ehdottomasti mukaan ohjelmaan.

Sarjakuvat ovat tällä hetkellä ”se juttu” mikä toimii. Kirjastolla on menossa projekti, joka tekee sarjakuvia tutuiksi seitsemäsluokkalaisille. Kirjasto on tehnyt vierailuja yläkouluun ja siellä on tehty yhdessä oppilaiden kanssa sarjakuvia. Jäimme vielä miettimään voisimmeko myös toimintaviikkolaisten kanssa tehdä jotain vastaavaa.

KULTTUURILEIRI 26. - 28.7.2011

Vapaa-aikatoimi järjestää heinäkuussa kesäleirin 9-12-vuotiaille leirikeskus Mannerlahdessa. Mukana järjestelyissä on ollut myös seurakunta sekä SPR. Päävastuu järjestelyissä on ollut vapaa-aikatoimella. Nyt kulttuurin kehittämisvuotena Maskun kunnassa sekä Turun kulttuuripääkaupungin vaikutusta hyväksi käyttäen päätimme järjestää ”kulttuuripainotteisen leirin”. Ideoimme yhdessä ohjelmaa yhdeksi leiripäiväksi. Roolipelaaminen koettiin melko toimivaksi tavak-

si saada nuoret innostumaan näyttelemisestä ”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtumassa. Leiriolosuhteissa pelaaminen voisi toimia vielä paremmin kuin kirjastossa, sen voisi toteuttaa vaikka ulkona.

HÄMÄRÄSTÄ AAMUNKOITTOON NUMERO KAKSI 28–29.10.2011

Aikaisemmin olemme palautepalaverissa sopineet jo ”Hämärästä aamunkoittoon” tapahtuman uusimisesta. Päivämäärä tarkentui 28.- 29.10.2011 eli tarkoitus on tehdä tapahtumasta vuosittainen traditio. 2011 meillä on vielä käytössä projektirahaa, vähemmän kuin Lemun tapahtumassa, mutta tarpeeksi. Pystyimme säästämään esim. näyttäreillä ja jättämällä elokuvan näyttämisen ostopalveluna.

RUNOVIIKKO 6. – 13.11.2011

Runoviikolla marraskuussa 2011 järjestetään vierailuja yläkouluun. Maskussa vietetään joka vuosi runoviikkoa ja sen järjestelyissä ovat vapaa-aikatoimi ja kirjasto aikaisemminkin tehneet yhteistyötä. Kohderyhmänä ei kuitenkaan koskaan aikaisemmin ole olleet yläkouluikäiset. Pitää saada mukaan sellaiset runoilijat, jotka kiinnostavat 13–16 -vuotiaita nuoria.

Mietimme myös muita mahdollisia tulevia yhteisten tapahtumien sisältöjä. Pohdimme sellaisia tapahtumia, jotka kiinnostavat tällä hetkellä nuoria ja jotka olisi mahdollista toteuttaa yhteistyössä kulttuurin, kirjaston ja yleensä koko vapaa-aikatoimen yhteistyöllä. Kirjastossa on pantu merkille, että varhaisnuoret piirtävät paljon. Erityisesti tytöt lainaavat paljon Magna piirroskirjoja. Voisiko tässä olla yksi alue: järjestää magnapiirroskurssi tai sisällyttää se johonkin isompaan tapahtumaan. Pojat taas saattaisivat olla kiinnostuneempia sarjakuvien piirtämisestä. Kulttuurin ja kirjaston yhteistyömuotona piirustuskurssi olisi mitä parhain. Paperin taittelu eli origrammi on taas muodissa; halpa, hauska ja kehittävä harrastus, josta saisi koottua hienon näyttelyn kirjastoon! Kädentaitoja ja ekologisuuutta, muovin uusiokäyttöä ja taas saataisiin ajankohtainen näyttely kirjastoon. Yleisenä kiinnostavana aiheena, jonka ympärille voisimme yhteistyössä järjestää tapahtuman tai vaikka luennon, on nuorten keskuudessa seksi.

6.1.2 SWOT

Palaverimme lopuksi pohdimme yleisellä tasolla kirjaston ja kulttuurin yhteistyön vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Omassa sisäisessä ympäristössä suurin vahvuus on pieni työyksikkö, luonnollinen läheisyys vapaa-aikatoimen ja erityisesti Lemun kirjaston kanssa. Myös Maskun kolmen kirjaston tiivis yhteistyö tuo koko kirjastoa Lemun kirjaston kautta lähemmäksi kulttuuritointa ja koko vapaa-aikatoimea. Idearikkaat työntekijät, jotka ovat todella innostuneita työstään, on suuri vahvuus sisäisessä ympäristössämme. Työntekijät eivät ole ennakkoluuloisia siitä, mitä voi tehdä, melkein kaikki sopii vapaa-aikaan ja kirjastoon.

Heikkoutena tai puutteena on resurssipula, kuka kaikki hienot ideat toteuttaa? Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että varsinkin kirjaston puolelta löytyy monta työntekijöitä, jotka tekevät paljon töitä ilmaiseksi, jotta jokin tapahtuma saadaan toteutettua. En tiedä onko työ ilman palkkaa pidemmän päälle sisäisen ympäristön vahvuus, enemmän heikkous. Toisaalta vapaaehtoistyö, jota myös paljon on tapahtumissa, on vahvuutemme. Sisäisessä ympäristössämme löytyy myös muutosvastarintaa, on tehtävänkuvia, jotka eivät sisällä laajaa yhteistyötä.

Ulkoisen ympäristön mahdollisuutena ajattelimme lähinnä kuntalaisia ja muita yhteistyötahoja. Mahdollisuus on saada yhteistyökuvioihin lisää tekijöitä kunnan toimielimistä, yhtenä esimerkkinä perusturvapalvelut. Yhteistyötä on sosiaalipuolen ihmisten kanssa tehtykin aiemmin, mutta kohderyhmänä ovat olleet eläkeläiset ja vanhusväestö. Mutta voisiko yhteistyötä kehitellä kohderyhmänä nuoret ja erityisesti vielä ne nuoret, joilla on sosiaalipuolen asiakkuus jo olemassa? Kunnassa on myös paljon yhdistyksiä, joilla on tietoa ja taitoa kulttuurin saralta. Kunnasta löytyy myös innostuneita ja taitavia kuntalaisia, jotka haluavat jakaa osaamistaan.

Uhkana voi kuitenkin olla, ettei löydy tekijää, joka vapaaehtoiset löytää ja saa innostumaan mukaan. Ei ehkä osata arvostaa tarpeeksi kolmannen sektorin vapaaehtoista työtä tai ei osata lähestyä kulttuurialan oppilaitoksia. Lisäksi rahan puute on aina uhkana.

Sisäinen Ympäristö	VAHVUUDET Pieni työyksikkö Idearikkaat ja ennakkoluultomat työntekijät Kunnan kirjastojen yhteistyö	HEIKKOUEDET Resurssipula Muutosvastarinta Rahapula
Ulkoinen Ympäristö	MAHDOLLISUUDET Lisää tekijöitä kunnan toimielimistä esim. sosiaali- puoli ja yhdistyksistä sekä kuntalaisista	UHAT Onko yhteyshenkilöä? Ei osata tarpeeksi arvostaa kolmatta sektoria Rahapula

Kuvio 3. Kirjaston ja kulttuurin SWOT

6.2 Ideoita tulevaisuuteen

Tulevaisuudessa voitaisiin toteuttaa nuorten idea- ja työpajakierros kouluilla siitä mitä nuoret toivovat. Nuorten omaa kulttuuriohjelmaa kehitellään työpajan tulosten pohjalta, erityiskohderyhmänä koulupudokkaat ja ne nuoret, jotka eivät muuten harrastamitaan. Koululla voitaisiin jakaa myös kulttuurikortti, jolla nuoret saavat mm. alennuksia erilaisista kulttuuripaikoista. Maskun kokoisessa kunnassa kortille ei ehkä olisi käyttöä, koska kunnasta ei löydy paikkoja, joissa korttia voisi hyödyntää. Toisaalta, kun nuoret pääsevät ideoimaan, voi löytyä uusia toimintatapoja esimerkiksi kortin suhteen. Yhteistyö koulun kanssa on jatkossa hyvin tärkeää ja varsinkin nyt se on paljon helpompaa, kun menimme yhdessä kirjaston kanssa kouluun.

Ylen aamutelevisiossa 3.1.2011 Kulttuuriministeri Stefan Wallin ja oopperan pääjohtaja Päivi Kärkkäinen keskustelivat kulttuurista ja siitä miten se saataisiin kaikkien kansalaisten omaksi. Erityisesti aiheena oli nuorten kiinnostuksen herättäminen oopperaa kohtaan. Tänä vuonna kulttuurirahasto kustantaakin seitsemäsluokkalaisten vierailun oopperassa. Lisäksi opettajia oppilaineen koulutetaan etukäteen oopperan maailmaan. Näytöksissä onkin kuulunut asianmukaisia kommentteja: "Bravoo!" Voisivatko Maskun seitsemäsluokkalaisten osallistua tähän tai voisiko kunnan kulttuuri-toimi yhdessä koulun kanssa järjestää tutustumismatkan esimerkiksi kansallisoopperaan. (Ylen aamutelevisio. 3.1.2011.)

Turku 2011 kulttuuripääkaupunkivuosi on mielestäni erityisen otollista aikaa tuoda kulttuuria tunnetuksi myös Maskussa. On olemassa yhteistyömahdollisuuksia Turun kanssa ja yleisesti ottaen kulttuuri on näkyvästi esillä Turun seutukunnissa. Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa on myös kirjastoilla erityinen asema; useat vuoden tapahtumista toimivat yhteistyössä kirjaston kanssa tai kirjasto on mukana tuottamassa projekteja ja tätä samaa periaatetta toteutamme myös Turun ympäristökunnissa. Esimerkkinä kulttuurivuoden avajaisten yhteydessä organisoitu kännykkäkuukilpailu Lemun kirjastossa "On täälki kulttuuri", jonka kohderyhmänä olivat myös nuoret. "On täälki kulttuuri" tapahtuman taustavoimana oli kulttuuriverkosto, joka on melko uusi Turun seutukunnista koostuva yhteistyöryhmä. Eri kunnissa työskentelevät kulttuurityöntekijät kokoontuvat säännöllisesti miettimään yhteisiä projekteja, yhtenä kohderyhmänä nuoret.

Suomen kulttuurirahasto on toteuttanut Myrsky -projektia ja nyt sen jatkoa ollaan suunnittelemassa, voisiko Masku olla siinä mukana? Myrskyllä on ollut tavoitteena tavoittaa 13 – 17 -vuotiaita nuoria, joilla on ongelmia elämässään. Hanke on myöntänyt vuosina 2008–2011 rahoitusta 83:lle ammattitaitelijoiden ohjaamalle hankkeelle, joihin on maan laajuisesti osallistunut 14 000 nuorta. Toiminta on siis saamassa jatkoa ja asia julkistetaan maaliskuussa 2011 rahoituksen varmistuttua. Tässä voisi olla uusi hankemahdollisuus esim. Maskun Teatteriyhdistyksen kanssa. (Myrsky hanke, 28.3.2010.)

Maskun kunnassa ei ole mitenkään määritetty kulttuuristrategiaa ja se voisikin olla seuraava päämäärä kulttuurin kehittämisessä. Tavoitteena on saada Maskun kunnan strategiaan mukaan kulttuuria ja erityisesti nuoria koskevaa sisältöä.

7 LOPUKSI

Mielestäni kulttuuriharrastusten tulee olla jokaisen nuoren perusoikeus. Virikkeellisellä vapaa-ajantoiminnalla edistetään sekä psyykkistä että fyysistä terveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä. Usein nuoret, jotka ovat jääneet sivuun kulttuurista tai vaikka liikunnasta, ovat juuri niitä nuoria, joilla on eniten ongelmia elämässään. Tämän työn tarkoitus oli kehittää kulttuurin tarjontaa nuorille esimerkiksi yhteistyöllä kirjaston kanssa. Hämärästä aamunkoittoon oli positiivinen pilottihanke, joka saa jatkoa jo tänä vuonna. Aktiiviset Maskun kunnan kirjastotyöntekijät ovat valtava voimavara kehitettäessä Maskun kulttuuria. Olen myös varma, että samantapainen tapahtuma toimisi muissa kunnissa. Kunnan koollakaan ei varmasti ole vaikutusta, järjestäjien kokoonpano saattaa olla erilainen isommissa paikoissa. Nuoria kuitenkin löytyy jokaisesta paikasta ja myös niitä nuoria, jotka tätä toimintaa kaipaavat.

Kulttuurityötä tehdessä on myös välillä muistettava, että osallistujien määrä ei aina kerro työn onnistumisesta. Toki hyvä yleisömenestys kulttuuritapahtumaa järjestettäessä kertoo, että ohjelma on oikein osattu valita kohderyhmää ajatellen. Nuorten kohdalla on kuitenkin tärkeä rooli pienryhmä tai jopa yksilöllisellä työllä koskien kulttuuria. Käytännössä voidaan tuottaa produktio ensin pienellä ryhmällä ja siitä voivat jatkossa päästä nauttimaan myös suuri yleisö. Sama koskee esim. soittotunteja tai bändiharrastusta. Yhden nuoren innostuessa soittamaan, se voi saada muita mukaan ja jatkossa kunnassa järjestetään suuri bänditapahtuma, jossa yleisönä on laaja joukko nuoria. Kulttuurinen nuorisotyö on myös tehokas keino estää nuorten syrjäytymistä ja silloinkin on usein tarvetta tehdä yksilötyötä.

Kunnallista kulttuurityötä tehdessä täytyy myös muistaa pitää yllä tiedotusta, jotta mm. kunnan päättäjät ovat tietoisia työn tärkeydestä. Pitää kehittää yhteistyötä kunnan toimijoiden välillä, järjestää isoja tapahtumia ja myös tehdä tärkeää yksilötyötä nuorten kanssa, jotka ovat vaarassa syrjäytyä.

LÄHTEET

Cederlöf, Petri 1998. Nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys. Nuoran julkaisu. Helsinki: Nuorisoasianneuvottelukunta.

Hankesuunnitelma 2010, ”houkutusten yö”.

Heikkinen, Hannu L. T & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena 2008. Toiminnasta Tietoon. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Huotarinen, Vilja-Tuulia. Pääkirjoitus Lukufiilis 2/2010. 11.vuosikerta.

”Hämärästä aamunkoittoon” palaverimuistiot 10.3.2010, 24.3.2010, 14.4.2010, 21.4.2010, 25.8.2010, 1.9.2010, 29.9.2010, 13.10.2010, 27.10.2010.

Jaakkola, Armi 2010. Haastattelu.

Kansalaisten käsityksiä kulttuuripalveluista, 2011. TNS Gallup OY.

Katunpää, Rinna. Vakka-Suomen Sanomat 10.10.2010, Nuoret yön yli kirjastossa.

Kauhanen, Juhani & Juurakko, Arto & Kauhanen, Ville 2002. Yleisö-tapahtuman suunnittelu ja toteutus (1.painos). Vantaa: WSOY

Kaunonen, Paula 2010. Valokuvat nro: 1, 2 ja 3 ”hämärästä aamunkoittoon tapahtumasta”.

Kaunonen, Paula, 2011. Nousiaisten kulttuuritoimesta. Email maarit.lindstrom@masku.fi 19.4.2011.

Kirjaston kehittämisohjelma 2006–2010, opetusministeriön julkaisuja 2006:44. Lönnberg Painot Oy 2006.

Kulttuurilaki. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920728> Viitattu 228.5.2011

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma 2007–2011. http://www.minedu.fi/lapset_nuoret_perheet Viitattu 14.3.2011.

Leppälahti, Merja 2009. Roolipelaaminen, eläytymistä ja fantasiaharrastusverkostoja. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 93. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.

Liljeström, Virve 2010, vastuunkantopalkinto nuorisotyön veteraani Olli Saarelalle, Asemanlapset, 11.vuosikerta (43–44), s.8 -10.

Lindström, Maarit 2010. Valokuvat nro: 4 ja 5 "hämästä aamunkoittoon tapahtumasta".

Maskun kunta, <http://www.masku.fi> Viitattu 21.4.2011.

Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2010 – 2012. Maskun kunnanvaltuusto 13.12.2010 § 53.

Myllyniemi, Sami 2009. Taidekohtia. Nuorisobarometri 2009. Nuorisotutkimusseura / Nuorisotutkimusverkosto, julkaisuja 97 & Nuorisiasiain neuvottelukunta & Opetusministeriö: Helsinki:Yliopistopaino Oy.

Myllyniemi, Sami 2009. Aika vapaalla, nuorten vapaa-aikatutkimus. Opetusministeriö, nuorisotutkimusseura. Helsinki:Yliopistopaino oy.

Myrsky hanke <http://www.myrsky.info> Viitattu 28.3.2011.

Mönttinen, Pekka 2004. Näkökulmia kulttuuriseen nuorisotyöhön. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön aikuiskoulutuksen opinäytetyö.

Nuorisolaki 2006

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=nuorisolaki> Viitattu 20.4.2011.

Nuorisolaki 2011, HE 1/ 2010. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100693> Viitattu [22.4.2011](#)

Nuorista Suomessa 2010, Suomen nuorisoyhteistyö-allianssi ry. <http://www.alli.fi/binary/file/-/id/665/fid/793/> Viitattu 19.4.2011.

Parkkinen, Pia. Turun Sanomat 26.2.2011 s.31. "Näkemiin pölyttyneet kokoelmat, tervetuloa olohuone".

Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia vuosille 2010–2014 . Opetusministeriön julkaisu-
ja / Undervisningsministeriets publikationer 2010:1.

Tilastokeskus 2010. Väestö iän ja sukupuolen mukaan kunnittain 2003 - 2010 kunkin
tilastovuoden aluejaolla. <http://www.stat.fi> Tuotteet ja palvelut
/tilastokannat/tietokanta: PX-web Staftin /väestö/väestörakenne Viitattu 15.4.2011

Tuliainen, Johanna 2006. Käytännön työntekijöiden käsityksiä kulttuurisesta nuoriso-
työstä. Kuopion yliopisto. Pro gradu-tutkielma.

Ylen aamutelevisio. 3.1.2011. Haastattelussa Stefan Wallin ja Päivi Kärkkäinen.

LIITTEET

LIITE 1

”Houkutusten yö” hankesuunnitelma

Toteutamme 18.9.2010 ”houkutusten yön” yläkouluikäisille Lemun kirjastossa. Tapahtuman pääsisältö on houkutella nuoret fantasiakirjallisuuden ja roolipelaamisen/larppaamisen keinoin tutustumaan kirjaston maailmaan.

Yhteistyötahoinamme on Maskun vapaa-aikapalvelut ja siellä erityisesti kulttuuri- ja nuorisotyö. Tänä vuonna toteutamme tapahtuman yhteistyössä Hemmingin yläkoulun ja Lemun kirkonpiirin koulun kanssa. Lisäksi yön toteutukseen on tarkoitus pyytää mukaan aiheeseen liittyviä yhdistyksiä.

Hankkeen osiot:

1. Fantasia kirjanäyttelyt
 - Pystytetään fantasiakirjanäyttelyt jokaiseen kunnankirjaston toimipisteeseen (3 pistettä)
 - Näyttelyihin kutsutaan koululaisryhmiä

2. Kirjailijavierailu
 - Hemmingin yläkoulu (mahdollisesti Mike Pohjola)

3. Yötapahtuma
 - Kirjailijavierailu (kauhufantasiavinkkaus)
 - Elokuvaesitys
 - ”Fantasiapidot”
 - roolipelaaminen
 - Larppaus
 - Videokuvauksen opetusta ja tuotoksena ”lyhyt elokuva” esim. roolipelaamisesta
 - Lautapeliä pelaamista

Hankkeen toteutus on osa vapaa-aikasihteeri Maarit Lindströmin opinnäytetyötä humanistisessa ammattikorkeakoulussa Nurmijärven yksikössä. Opinnäytetyön tarkoitus on tutkia ja kehittää nuorten kulttuuripalveluja Maskun kunnassa ja erityisesti yhteistyössä kirjaston kanssa.

LIITE 2

Tervehdys !

Masku

4.10.2010

Olet ilmoittautunut "Hämärästä aamunkoittoon" - tapahtumaan! Kivaa!

Tapahtumaa vietetään perjantaina 15.10.2010 eli näemme jo ensiviikolla ☺



Ilta alkaa klo 18.00 Lemun urheilutalolla elokuvalla "Noidan oppipoika". Ennen elokuvaa voit halutessasi tuoda yöpymistavarat Lemun kirjastoon. Urheilutalo ja kirjasto sijaitsevat Askaisten-tiellä, noin 800 m päässä toisistaan. Kävellessä tai fillaroiden matka taittuu mukavasti leffan jälkeen kirjastolle. Hämärän jälkeen aamunkoiton aikaan

klo 10.00 on tapahtuma ohi ja silloin on kotiinlähden aika.

Mukaan tarvitset: Makuupussin ja –alustan (myös patja tai puhallettava patja käy), yöpymistarvikkeet hammasharjasta yökkäriin ja vaihtovaatteista kasvopyyhkeeseen ☺

Talon puolesta on herkkuja ja naposteltavaa riittämiin, mutta jotain pientä evästä voit itsellesi pakata mukaan. Huomioithan kuitenkin, että energijuomat on syytä jättää pois tapahtumasta. Tarjoilun vuoksi, ilmoitathan meille päin etukäteen mahdollisista allergioista.

Lisätietoja:

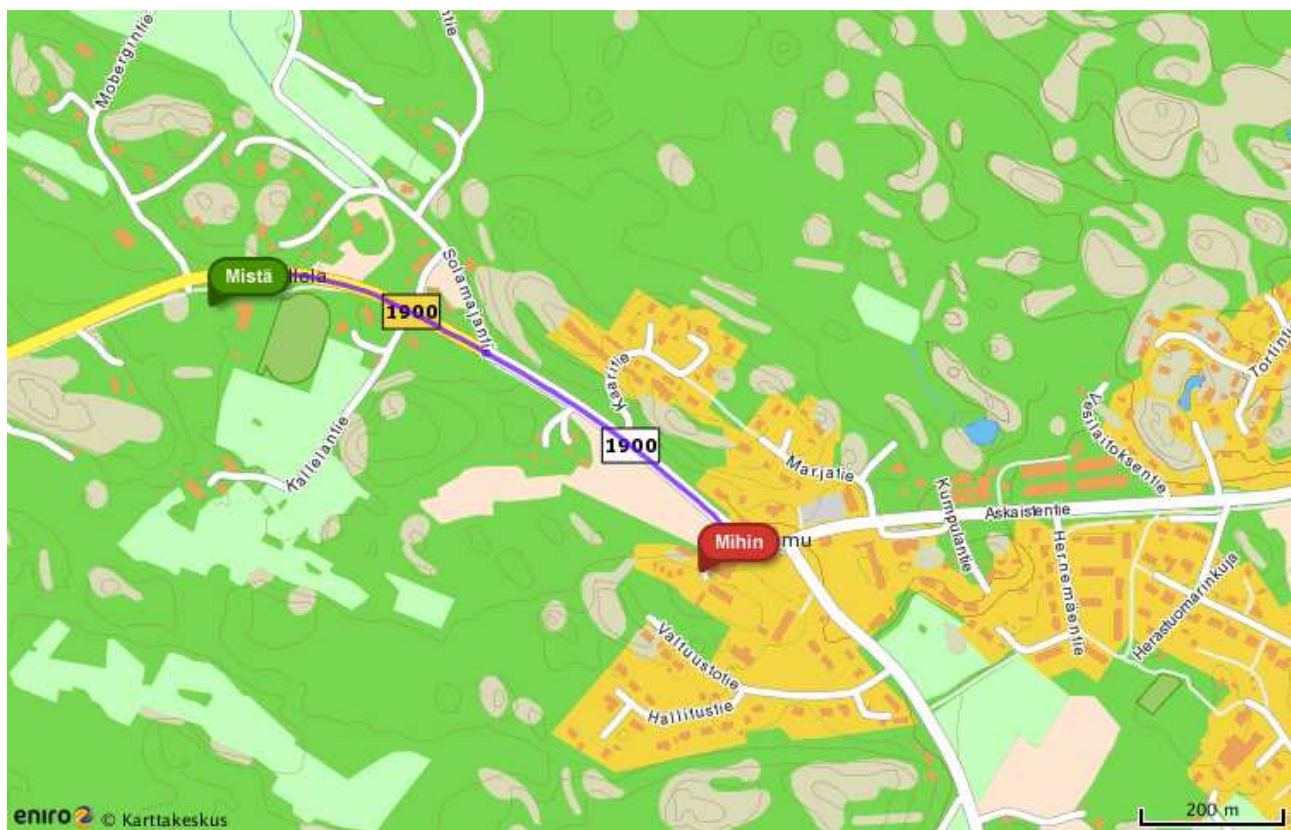
Lemun kirjaston lähikirjastonhoitaja Armi armi.jaakkola@masku.fi, 050 5566 804

Vapaa-aikasihteeri Maarit maarit.lindstrom@masku.fi, 050 3248 519

HUOM! Yökirjasto veti loistavasti porukkaa ja muutamia jäi varasijoille. Jos sinulle tulee joku este etkä pääse tulemaan paikalle niin ilmoitathan asiasta nopeasti. Kiitos!



Kartta Askaistentieltä : Punaisen pallon kohdalla on kirjasto ja vihreän pallon kohdalla urheilutalo.



Leikkaa tästä ja palauta tullessasi!



Kuvan julkaisulupa ja yöpyminen Lemun kirjastossa 15.10.2010

Nuoren nimi: _____

Nuorene osallistuu Maskun kirjastotoimen ja vapaa-aikapalveluiden yhdessä järjestämään Hämärästä aamunkoittoon tapahtumaan. Ilta alkaa elokuvalla urheilutalolla ja jatkuu yökirjasto tapahtumalla seuraavaan aamun klo 10.00 asti. Lisätietoja ennen tapahtumaa ja sen aikana saa ylläolevista numeroista.

Alaikäisen lapsen kuvaa ei saa julkaista missään yhteydessä ilman huoltajan suostumusta. Pyydämme huoltajilta julkaisulupaa "Hämärästä aamunkoittoon" – tapahtuman aikana ote-

tuista valokuvista kunnan kotisivuja (www.masku.fi) ja nuorten tiedotussivuja (www.pointti.info) sekä lehdistöä (mm. Vakka-Suomen Sanomat) varten.

Annan luvan julkaista valokuvia

En anna lupaa julkaista valokuvia

Paikka ja päivämäärä

Huoltajan allekirjoitus

Nimen selvennys

LIITE 3

PELASTUSSUUNNITELMA

6.10.2010

Tapahtuma ja aika

Hämärästä aamunkoittoon 15. – 16.10.2010 klo 21.00 -10.00

Lemun kirjaston yö tapahtuma

Askaistentie 142

21230 LEMU

Ohjelman kuvaus ja osallistujat

Ohjelmassa on pelaamista, elokuvan katselua, kirjasto suunnistusta ym. Osallistujat ovat 13-16-vuotiaita ja kaikki toiminta tapahtuu sisätiloissa.

Osallistujia on 30, nimilista jaetaan kaikille kuudelle täysikäiselle järjestäjälle/valvojalle.

Osallistujille pidetään illan aluksi lyhyt info liittyen pelastussuunnitelmaan, hätäpoistumistiet ym.

Turvallisuus

Kirjastoon on asennettu neljä palovaroitinta, alkusammutuskalustoa on kolme, joista kaksi pysyviä ja merkitty (kolmas tilapäisesti kirjastovirkailijan tiskin takana). Tiloissa on kaksi merkittyä poistumistietä.

Ensiapuvälineet ovat kirjastovirkailijan tiskillä ja keittiössä on myös ensiapukaappi. Valvojista ainakin yhdellä on EA -1 kurssi suoritettu ja yhteyshenkilöllä EA-2.

Maskun terveyskeskus Ruutontie 2-4, 21250 Masku (matkaa Lemun kirjastosta n.11km.)

Lääkärit, ajanvaraus 8.00 - 16.00

puh. 439 1791

ilta- ja viikonloppupäivystys klo 16.00 - 22.00

puh. 439 1711

Yöpäivystys

Turun terveyskeskus klo 22.00 - 8.00

Kunnallissairaalan tie 20 puh. 10023

matkapuhelimesta soittaessa

puh. 02 251 1008 tai 02 231 4543

Ovet on lukittu, mutta ne saa sisältä päin auki.

Kirjaston ulkopuolella on tilaa parkkeeraamiselle ja pelastusyksikkö pääsee aivan lähelle rakennusta.

Hätätilanteen sattuessa, kokoontumispaikkana toimii viereisen VPK:n parkkipaikka.

112 on yleinen hätänumero.

Tilaisuuden järjestää Maskun kunnan kirjasto- ja vapaa-aikatoimi

ja yhteyshenkilönä toimii vapaa-aikasihteeri Maarit Lindström p.050-3248519